

ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

(ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร

รายงานการวิจัย

ของ

กรรณิกา เพ็ชรเหลี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ เดือน ..ตุลาคม... พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมมิ ที่กรุณาได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาที่ได้รับในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่เอาใจใส่ห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณะครู อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยเฉพาะ อาจารย์วาริน ชมตะคุ ที่กรุณาสละเวลามาดำเนินการวิจัยในระหว่างการศึกษาและขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ เอกจิตวิทยาการศึกษาภาคพิเศษรุ่นที่ 2 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ผลของความสำเร็จในการทําวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และน้องในครอบครัว พี่ชเรศลิ้ม ที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน ความห่วงใยและกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กรรณิกา เฟ็ชเรศลิ้ม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ค่าน้ำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	9
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
ประชากร	42
กลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	43
การดำเนินการรวบรวมข้อมูล	46
การจัดกระทำข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49

บทที่	หน้า
*4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	51
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์	51
* ผลการศึกษาค้นคว้า	51
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	56
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	56
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	56
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	57
การดำเนินการทดลอง	57
การจัดกระทำข้อมูล	59
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	59
อภิปรายผล	60
<u>ข้อเสนอแนะ</u>	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	97
ประวัติย่อผู้วิจัย	164

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและ หลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	52
2	เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก	53
3	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลัง ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	88
4	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและ หลังที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	89
5	เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังจากที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนและที่ ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	90
6	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลใน กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง	91
7	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลใน กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง	93
8	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง ...	95
9	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	47
2 คำมีฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ	54
3 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	72
4 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	73
5 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	74
6 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	75
7 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	76
8 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	77
9 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	78
10 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	79
11 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	80
12 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	81

13	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	82
14	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	83
15	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	84
16	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	85
17	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	86
18	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม	
	การแสดงออกตลอด 3 ระยะ	87

ภูมิหลัง

การพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะคำพูดเป็นเครื่องมือสื่อสารความคิดที่รวดเร็วแพร่หลายได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากการพูดในโอกาสทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีโอกาสอื่น ๆ ที่ต้องพูดอย่างเป็นทางการหรือพูดเชิงวิชาการซึ่งเป็นการเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้และความคิดเห็นที่สำคัญ (วรรณิ์ โสมประยูร. 2534 : 100) มนุษย์เห็นความสำคัญของการพูดมานานแล้ว กล่าวกันว่ามนุษย์มีการพูดในที่ชุมนุมชนมานานกว่า 5,000 ปี อีกทั้งการพูดของคนที่สามารถบ่งชี้ถึงพื้นฐาน ความรู้ ประสบการณ์ ความคิดอ่าน สติปัญญา ทัศนคติและระดับจิตใจของบุคคลนั้น (ประสงศ์ รวยสุข. 2528 : 5)

สำหรับคนไทยนั้นตระหนักถึงความสำคัญของการพูดมาแต่โบราณกาลแล้ว ดังจะเห็นได้จากคำกล่าว กลอน หรือสุภาษิตต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวอย่างของการพูดที่ดีและไม่ดี เป็นการแสดงถึงความสำคัญของการพูดต่อมนุษย์ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเพศใด วัยใด อาชีพใดก็ตาม จะต้องอาศัยการพูด การพูดจึงเป็นเสมือนบันไดขั้นแรกของการสมาคมและเป็นสะพานเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จในชีวิตของคนเรา บุคคลพึงพัฒนาการพูดของตนไปสู่การพูดที่ดีหรือการพูดที่เป็น นั่นคือ สามารถเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนภาษามาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ฟังและกาลเทศะ รู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูด เพื่อให้พูดได้อย่างมีเนื้อหาสาระ ไม่วกวนสับสนหรือเิน่เยิ่นเย้อจนเกิดความ เบื่อหน่ายรำคาญ พูดออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง สามารถสื่อความหมายได้รวดเร็วและตรงจุดประสงค์ อันจะส่งผลให้ผู้พูดประสบความสำเร็จในการพูดหรือเป็นผู้ที่มีความสามารถพูดให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง (ประสงศ์ รวยสุข. 2528 : 5 - 6) บุคคลที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจก็คือบุคคลที่ไม่เพียงแต่มีความรู้อย่างเดียว หากจะต้องมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน ได้ส่งเสริมให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกฝนศิลปะการพูด ย่อมเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นเครื่องมือช่วยให้กล้าแสดงความคิดเห็น อาศัยการพูดเป็นสื่อสร้างความเข้าใจนั้น (อัมพร แก้วสุวรรณ. 2522 : 1)

การพูดอย่างมีประสิทธิภาพให้ผลดีแก่ส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการพูดที่นำผลดีแก่ตัวเองเป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคลที่ต้องอาศัยความมีทักษะในการพูด จึงจำเป็นต้องมีการอบรม ศึกษาแนะนำ มีการฝึกทักษะและทุกคนที่เรียนควรหาประสบการณ์ด้านการพูดในชั้นเรียน ก่อนที่จะออกไปเผชิญเหตุการณ์รอบ ๆ ตัว ในอนาคต (ยุพา สุภากุล. 2521 : 1)

ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญกับปัญหาเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออก เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากที่สุด โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยที่ต้องการให้พลเมืองกล้าแสดงออก รู้จักพูด รู้จักเสนอแนะ (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. 2525 : 4)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในจุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทยมุ่งหวังให้นักเรียนใช้ภาษาสื่อความได้ โดยพูดออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้อง และใช้คำในการพูดได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษารวมไปถึงมารยาทและบุคลิกภาพที่ดีในการพูด เพื่อช่วยให้นักเรียนสื่อความมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง)

บุคคลส่วนใหญ่เมื่ออยู่ในห้องเรียนหรือห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก มักจะหลีกเลี่ยงการพูด หรือการออกไปแสดงความคิดเห็นหน้าห้อง สภาพการณ์ในห้องเรียนก็เช่นเดียวกัน นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน เช่น ออกมารายงานอภิปราย หรือการได้วาที เกือบทุกคนจะไม่อยากออกมาเพราะเกิดความรู้สึกประหม่า ตื่นเต้นในการพูด บางคนประหม่าน้อย แต่บางคนประหม่ามาก (วิภา มีสวัสดิ์. 2523 : 2)

จนเกิดอาการเหงื่อไหล เสียงสั่น มือเท้าเย็น พูดไม่ออก หัวใจเต้นแรงและเร็ว สำหรับคนที่ประหม่ามาก อาจถึงขั้นเป็นลมหรือเกิดอาการผิดปกติทางร่างกาย เช่น ปวดท้อง ท้องเสีย อาการเช่นนี้ เรียกว่า ประหม่าเวที (Stage Fright) ซึ่งเป็นความกลัวชนิดหนึ่งที่ทำให้ระบบการทำงานของสมองและจิตใจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลที่ตามมาคือ การขาดความมั่นใจ (อรรณพ บิลันธน์โอบาท. 2522 : 1)

ผู้วิจัยสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 70

มีปัญหาคณะทำการเรียนการสอน คือนักเรียนมีความไม่มั่นใจ กลัว ประหม่า เช่น พูดเสียงสั้น พูดตะกุกตะกัก หยุดพูดกลางคัน จังหวะการพูดช้าหรือเร็วเกินไป มือสั่น ไม่สบตาผู้ฟัง กระวน กระวาย ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น ขณะที่ต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน จากการสอบถาม อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และอาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชา สร้างเสริมลักษณะนิสัย ต่างพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ให้ดีขึ้น

การพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นมีหลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ การฝึก พฤติกรรมการแสดงออก การให้การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจวิธีการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก เพราะ ลาซารัส (วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 4 ; อ้างอิง มาจาก Lazarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือ การช่วยเสริมสร้างเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้ได้รับการฝึกได้รู้จักแสดง ความรู้สึกทางบวกและลบ ตลอดทั้งเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพราะการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำเทคนิคต่าง ๆ มาประกอบการฝึก ได้แก่ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ การชี้แนะ การให้ ข้อมูลย้อนกลับ การให้การเสริมแรง และการให้เบี่ยงเบนเป็นการบ้าน ซึ่ง วอลเป้ (สมานชน เยี่ยมสุภาษิต. 2536 : 132 ; อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1982) กล่าวว่า การฝึก พฤติกรรมการแสดงออกจะทำให้นักเรียนลดความวิตกกังวลและเกิดความเชื่อมั่นในการแสดงออก อย่างเหมาะสม ดังผลการวิจัยของอารีย์ ลีลา (2535 : 66) ที่ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกที่มีต่อการสร้างเสริมสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนที่ดีขึ้น และ ผลการวิจัยของ ไพรพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ที่ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมพูดที่เหมาะสมขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพื่อพัฒนา พฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นเมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครู อาจารย์ และครูแนะแนวที่มีความรู้ความชำนาญในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการนำวิธีการฝึกพฤติกรรมแสดงออกไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 56 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง การกระทำที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทาง และภาษาถ้อยคำ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาษาท่าทาง (Non-verbal Language) ได้แก่

1.1.1 มือไม่สั่น

1.1.2 สบสายตาคู่ฟัง โดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองไปนอกห้อง

1.1.3 ไม่กระวนกระวาย เดินไปเดินมา

1.1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น

1.2 ภาษาถ้อยคำ (Verbal Language) ได้แก่

1.2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก

1.2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน

1.2.3 เสียงพูดไม่สั่น

1.2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป

1.2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

2. การฝึกปฏิบัติการการแสดงออก หมายถึง วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษากายคำ โดยมีลำดับขั้นดังนี้

2.1 / ขั้นนำ

2.1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

2.1.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน
ที่นักเรียนเคยประสบพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

2.1.3 ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัย
ให้ข้อมูลย้อนกลับ (ครั้งที่ 2-11)

ขั้นนำใช้เวลาในการฝึกครั้งละประมาณ 5 - 10 นาที

2.2 / ขั้นฝึก

2.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการฝึกปฏิบัติการพูดหน้าชั้นเรียน โดยผู้วิจัยใช้
เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

2.2.2.1 การให้การแนะนำ หมายถึง การที่ผู้วิจัยแนะนำ
ให้คำอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนกำลังแสดงออก หรือให้นักเรียนให้ข้อเสนอแนะ หรือให้
ข้อมูลย้อนกลับนักเรียนในกลุ่มด้วยกัน

2.2.1.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง การให้นักเรียน
สังเกตพฤติกรรมของตัวแบบเกี่ยวกับพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นตัวอย่าง
แล้วให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับตัวแบบ

2.2.1.3 การแสดงบทบาทสมมติ การที่ผู้วิจัยให้นักเรียนได้
แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ของการพูดหน้าชั้นเรียน ตามที่ผู้วิจัยกำหนดโดยไม่มี
การชักซ้อมมาก่อน

2.2.1.4 การชักซ้อมพฤติกรรม หมายถึง การที่นักเรียนได้
ฝึกซ้อมพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน ทั้งด้านภาษากายและภาษาท่าทาง ก่อนที่จะไปแสดง
พฤติกรรมนั้นจริงในห้องเรียน

2.2.1.5 การให้แรงเสริมทางบวก หมายถึง การให้คำชมเชย
หรือให้กำลังใจแก่นักเรียนภายหลังที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม

2.2.1.6 การมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง
การให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพูดหน้าชั้นเรียนไปฝึกเพิ่มเติม

2.2.1.7 การให้การบ้าน หมายถึง การให้นักเรียนได้นำกิจกรรม
หรือพฤติกรรมที่เรียนรู้จากการฝึกในกลุ่มไปฝึกเพิ่มเติมด้วยตนเองหรือไปใช้ในสถานการณ์ที่เป็นจริง
ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดให้

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนนี้ อาจใช้มากกว่า

1 เทคนิค หรือทุกเทคนิคในแต่ละครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสม

ขั้นฝึกนี้ใช้เวลา ประมาณ 35 นาที

2.3 ขั้นสรุป

2.3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรม
การแสดงออก เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและภาษา
ถ้อยคำในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3.3 ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติม

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาครั้งละประมาณ 10 - 15 นาที

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

4. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

านการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังนี้ คือ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.3 ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.7 ขนาดของกลุ่มและระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 1.2.2 งานวิจัยในประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด
 - 2.1.1 ความหมายของการพูด
 - 2.1.2 ความสำคัญของการพูด
 - 2.1.3 องค์ประกอบของการพูด
 - 2.1.4 หลักการพูดที่ดี
 - 2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดหน้าชั้นเรียน
 - 2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 2.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

3.1 ความหมายของการสังเกต

3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต

3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม

3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม

3.5 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึก

3.6 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก

พฤติกรรมการแสดงออก ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe. 1973 : 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่าเป็นการแสดงถึงสิทธิ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม รวมไปถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย การแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

บาวเวอร์ และบาวเวอร์ (Bower and Bower. 1976 : 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกว่าจะทำอะไร เป็นการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านของเขา

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Copland. 1977 : 460) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่า เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพนับถือต่อตนเองและผู้อื่น

ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ (2521 : 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของบุคคลตามสัทธิต่อบุคคลอื่น และเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม พฤติกรรมการแสดงออกคลุมไปถึง พฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การกล่าวแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น การกล่าวแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้องที่ไม่ยุติธรรม หรือไม่มีเหตุผล ตลอดจนกระทั่งการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลอื่น ๆ หรือยอมรับว่าตนเองบกพร่องหรือโง่เขลาในบางเรื่อง

หลุย จาปาเทศ (2533 : 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับ ชูเชื้อ ควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น สนทนา แต่ตรงกันข้าม การแสดงออกที่เหมาะสมคือ การพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นที่ถูกต้องเป็นที่นับถือของผู้อื่นและสังคมยอมรับ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 133) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะเสนอหรือแสดงออกของบุคคลได้อย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุดตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีบวกโดยปราศจากความวิตกกังวล

✱ จากความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมแสดงออก เป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่เหมาะสมของบุคคล ทั้งด้านภาษาท่าทางและภาษาย่อยคำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและเป็นที่ยอมรับของสังคม และเมื่อกระทำไปแล้วปราศจากความวิตกกังวล

1.1.2 ลักษณะของพฤติกรรมแสดงออก

ซอลเตอร์ (พรรณราย ทริพยะประภา . 2524 : 48; อ้างอิงมาจาก Salter . 1949) กล่าวว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง (Use - Feeling - Talk) เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกชอบและความสนใจได้อย่างไม่ขัดเขิน แทนการพูดอะไรออกมาอย่างเป็น กลาง ๆ สามารถที่จะใช้วาจา "ฉันรู้สึกว่..." หรือ "ฉันคิดว่า..." ได้ในเวลาอันเหมาะสม
2. การพูดเกี่ยวกับตนเอง (Talk about Yourself) เมื่อบุคคลทำสิ่งใดที่มีคุณค่าและน่าสนใจ บุคคลนั้นสามารถพูดหรือเล่าให้บุคคลอื่นทราบได้ โดยไม่พูดโอ้อวดหรือผูกขาดการสนทนาเพียงผู้เดียว แต่สามารถเล่าความสำเร็จของตนได้เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม

3. การพูดทักทายปราศรัย (Make Greeting Talk) บุคคลสามารถที่จะแสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่ต้องการรู้จัก และแสดงความยินดีที่ได้พบเขาด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสสามารถกล่าว "สวัสดีค่ะ ตีใจที่ได้พบคุณอีก" มากกว่าที่กล่าวเพียงคำว่า "สวัสดี" หรือพยักหน้าอย่างเดียว

4. การยอมรับคำชมเชย (Accept Compliment) บุคคลสามารถยอมรับคำชมเชยได้อย่างจริงจัง แทนการแสดงความไม่เห็นด้วย เช่น เมื่อมีคนชมว่า "เสื้อของคุณตัวนี้ สวย" สามารถตอบได้ว่า "ขอบคุณค่ะ ดิฉันก็ชอบเหมือนกัน" โดยถือว่าการยอมรับคำชมเชยเป็นการทำให้รางวัลผู้กล่าวคำชมเชยแทนที่การพูดในลักษณะเป็นการลงโทษ

5. การแสดงออกทางสีหน้าได้อย่างเหมาะสม (Use Appropriate Facial Talk) เป็นการแสดงออกทางใบหน้าและน้ำเสียงที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง และสามารถสลายตากับคู่สนทนาได้อย่างตรงไปตรงมา

6. การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ (Disagree Mildly) เมื่อมีความคิดไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่วแน่ในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้น สามารถที่แสดงความไม่เห็นด้วยอย่างนุ่มนวล ด้วยการแสดงกิริยาบางอย่าง เช่น มองไปทางอื่น เลิกคิ้ว สั่นศีรษะ หรือเปลี่ยนเรื่องสนทนา

7. การขอให้แสดงความกระจ่าง (Ask for Clarification) เมื่อมีคนให้คำแนะนำ คำสั่งสอน หรือคำอธิบายไม่ชัดเจน ก็สามารถขอร้องให้เขาอธิบายให้ฟังอีกครั้งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสามารถพูดว่า "ดิฉันยังไม่เข้าใจคำอธิบายของคุณดีนัก คุณกรุณาพูดใหม่อีกครั้งได้ไหมค่ะ"

8. การถามเหตุผลว่า ทำไม (Ask Why) เมื่อมีผู้ใดมาขอร้องให้ทำในสิ่งที่ไม่ดี ผลก็สามารถถามได้ว่า "ทำไมคุณจึงต้องการให้ดิฉันทำสิ่งนั้นเล่าคะ" ด้วยน้ำเสียงสุภาพและไม่ทำหน้าบึ้งตึง แต่ไม่ต้องอึด

9. การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น (Express Active Disagreement) เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงหรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น โดยที่ตนเองมีความแน่วแน่ในสิ่งที่ไม่เห็นด้วยนั้นก็สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยได้ โดยพูดว่า "ดิฉันมีความเห็นที่แตกต่างออกไป ดิฉันมีความเห็นว่า..."

10. การพูดเพื่อรักษาสีตของตนเอง (Speak up for Your Rights) การไม่ยอมให้ใครมาเอาไรต์เอาเปรียบโดยไม่ยุติธรรม สามารถที่ปฏิเสธได้โดยไม่รู้สึกผิด สามารถที่จะแสดงสิทธิและขอร้องให้ผู้อื่นแสดงต่อตนเองด้วยความยุติธรรม เช่น สามารถพูดได้ว่า "ดิฉันมาเข้าคิวก่อน"

หรือ "กรุณาหวั่นไหวหน่อยได้ไหมคะ" โดยต้องไม่ทำลายสถานการณ์ คือไม่ต้องทะเลวาทหรือโกรธผู้อื่นนั่นเอง

11. การแสดงความมั่นคง (Be Persistent) เมื่อมีเรื่องข้องใจในเรื่องที่มีเหตุผลสมควร สามารถที่จะดำเนินการร้องทุกข์จนกว่าจะได้รับความพอใจ แม้จะมีผู้ขัดขวางก็决不เลิกความตั้งใจ

12. หลีกเลี่ยงการที่จะแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความเห็น (Avoid Justifying Every Opinion) ในการอภิปราย ถ้ามีใครได้แย้งตลอดเวลาและคอยถามว่า "ทำไม ทำไม" ก็สามารถที่จะปฏิเสธที่จะตอบคำถามเพื่อที่จะยุติปัญหาเหล่านั้น โดยพูดว่า "ดิฉันมีความรู้สึกเช่นนี้ค่ะ ดิฉันไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ สิ่งที่ได้ฉันพูดออกไป ถ้าการแสดงเหตุผลที่มีความสำคัญต่อคุณมาก คุณน่าจะหาเหตุผลดูว่า ทำไมคุณจึงไม่เห็นด้วยกับดิฉันไปเสียทั้งหมด"

13. การใช้การประสานสายตา (Eye Contact) ขณะที่สนทนากัน สามารถที่จะมองตาผู้ฟังได้ ซึ่งการประสานสายตานั้นมีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยสะท้อนความรู้สึกริจริงใจของผู้พูดได้ ในขณะที่เดียวกันทำให้ผู้พูดรู้ว่าผู้ฟังมีความสนใจในเรื่องที่กำลังสนทนากันมากน้อยเพียงใด หรือผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไร

อัลเบอร์ตี และ เอ็มมอนส์ (วัฒนา พันธุ์เมฆา. 2528 : 17 - 18 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ ดังนี้

1. ลักษณะการแสดงออกมาให้ปรากฏ
2. ลักษณะการแสดงออกมาอย่างจริงจัง
3. ลักษณะการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา
4. มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตนเอง
5. ไม่มีลักษณะที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น
6. ลักษณะการพูดแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็นและข้อร้อง เป็นต้น
7. ลักษณะการใช้สายตา น้ำเสียง ท่าทาง การวางตัว เป็นต้น
8. มีลักษณะเหมาะสมแก่บุคคลมากกว่าที่จะเป็นลักษณะสากล
9. มีลักษณะรับผิดชอบต่อสังคม
10. ลักษณะผสมผสานกันของทักษะที่ได้เรียนรู้มา ไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง การแสดงออกที่สอดคล้องกันทั้งภาษากายและภาษาท่าทางได้อย่างจริงจัง เปิดเผยตรงไปตรงมา เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ สามารถรักษาสีติของตนโดยไม่ก้าวล่วงสิทธิของบุคคลอื่น

1.1.3 ชนิดพฤติกรรมการแสดงออก

สมาธิและแทมมินเน (Smaby and Tammene. 1976 : 423) ได้แบ่ง ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก เป็น 3 ระดับ คือ

1. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพียงเล็กน้อย (Minimally Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกมาว่ามีลักษณะไม่ยอมตามผู้ที่เคยเอาใจเอาเปรียบ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ใช่แบบก้าวร้าว รู้ว่าตนเอง รู้สึกอย่างไร ในระดับนี้ มักจะใช้คำพูดว่า... อ้อ.....คือ.....แต่.....เพื่อได้ตอบฝ่ายตรงข้าม
2. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมด้วยความมั่นใจ (Confidently Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น เชื่อมั่น ได้ตอบได้รวดเร็ว รู้จักที่จะใช้คำพูดที่ตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการเหินแสม แก่แค่ฝ่ายตรงข้าม และพูดด้วยเหตุผล
3. พฤติกรรมที่มีลักษณะที่สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร (Mutally Assertive) นอกจากนั้นสามารถที่จะเผชิญหน้า (Confront) กับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โกรธโดยไม่มีเหตุผล หรือขาดความรับผิดชอบได้

นอกจากนี้ หลุย จาปาเทศ (2533 : 134 - 136) ได้แยกพฤติกรรม การแสดงออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้คือ

1. การแสดงออกในเหตุการณ์ทั่วไป (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกโดยตรงถึงความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็นตามสิทธิ โดยไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมอื่น ๆ การแสดงออกเช่นนี้ ได้แก่ การเชื่อใจ การชักชวน การโฆษณา การตอบปฏิเสธ การแสดงการปลอบใจ เห็นใจ การขอความช่วยเหลือ การมอบน้อม เป็นต้น
2. การแสดงออกถึงความเห็นใจ (Empathic Assertion) เป็นการแสดงแบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการที่มีอยู่ให้คู่สนทนา ทราบซึ่งการแสดงออกแบบนี้จะสัมพันธ์กับการแสดงออกของคู่สนทนามากกว่าการแสดงออกแบบธรรมดา

ซึ่งจะประกอบไปด้วยการยอมรับสถานการณ์ หรือความรู้สึกของผู้สนทนาตามที่เขาบอกหรือเล่าให้ฟัง การยอมรับบานสิทธิ์ของตนเองและผู้อื่น จำเป็นต้องคำนึงถึงเสมอ

3. การแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ (Escalating Assertion) เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงความเข้มแข็งหรือค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ กว่าปกติไปเรื่อย ๆ อาจมีอารมณ์และเนื้อหาค่อนข้างลบบ้าง เป็นเป้าหมายก็เพื่อตอบสนองบุคคลที่บุกรุกสิทธิ์มากเกินไป ระดับของการแสดงออกค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา แข็งกร้าวขึ้นแต่ไม่ใช่เป็นการก้าวร้าว การแสดงออกแบบนี้มีเป้าหมายที่จะเรียกร้องสิทธิ์หรือต้องการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา

4. การแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความเป็นจริง (Confrontive Assertion) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหยุดการกระทำของผู้อื่น โดยการปรึกษาหารือหรืออธิบายการกระทำของผู้อื่นว่าเขาทำอะไรแสดงออกมาอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามความเป็นจริงโดยไม่ได้เป็นการประเมินผลของผู้พูดอื่นจะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้ความต้องการ รู้ข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทำให้สัมพันธภาพระหว่างกันดีขึ้น แต่ถ้าแสดงออกแบบก้าวร้าว ก็จะเป็นการบีบบังคับ ควบคุม หรือทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ต่อต้านได้

5. การแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" (I Language Assertion) I Language ในที่นี้ตรงข้ามกับ You Language เป็นการพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของเรา แทนที่จะใช้คำว่า "คุณ" (you) เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ กลับใช้คำว่า "ฉัน" (I) เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความต้องการส่วนตัว โดยไม่ทำให้คู่สนทนาได้รับความไม่สบายใจในเชิงของการตำหนิหรือคุกคามสิทธิ์และความรู้สึกส่วนตัวของเขา เช่น

I Language : ฉันรู้สึกอึดอัดใจ ถ้าจะขอร่วมให้คุณเข้าประชุมด้วยกันทุก ๆ ครั้ง ฉันรู้ว่าคุณก็จะมีงานอื่น ๆ ทำอยู่ แต่ที่ประชุมต้องการความคิดเห็นของคุณ

You Language : คุณทำไมไม่เข้าประชุม เพราะหลาย ๆ คนต้องการความคิดเห็นของคุณ คุณมีแต่ไปทำงานอื่น ๆ จนไม่ยอมเข้าประชุม

ซึ่งความนุ่มนวลในการสื่อสารจะดีกว่าถ้าใช้ I Language เพราะ You Language เป็นการบ่งชี้ไปที่คู่สนทนา ทำให้คู่สนทนาหรือผู้ฟังเกิดการป้องกันตนเอง หรือต่อต้าน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก มีทั้งการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งเป็นการแสดงออกที่เหมาะสม แสดงออกถึงความเห็นใจ การแสดงออกแบบมั่นใจ ระดับของการแสดงออกจะค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา และการแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความจริง สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงกันข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งการแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" แทนที่จะใช้คำว่า "คุณ"

1.1.4 พื้นฐานทฤษฎีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก (Assertive Training) ได้นำแบบการเรียนรู้ของพาฟลอฟมาใช้ (สุรจิตต์ แสงอรุณ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Pavlov) ซึ่งพาฟลอฟได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของเขาว่า พฤติกรรมเกิดขึ้นเพราะมีสิ่งเร้า และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีกโดยใช้สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพาฟลอฟค้นพบลักษณะบางอย่าง ในระบบประสาทที่ทำให้มนุษย์และสัตว์ สามารถปรับพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมสิ่งสำคัญที่ค้นพบ คือ การกระตุ้น (Excitation) และการระงับ (Inhibition)

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ แข็งแกร่งเพิ่มขึ้นซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไข หรือสิ่งเร้าใหม่

การระงับ เป็นกระบวนการทดลองหรือยับยั้งพฤติกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยเชื่อว่า เมื่อแรงกระตุ้นที่มีความเข้มสูง คนจะแสดงพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติ และมีอิสรทางด้านอารมณ์เป็นตัวของตัวเอง ถ้าพลังยับยั้งมีความเข้มเหนือกว่าทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตอบสนอง และมักจะแสดงพฤติกรรมในสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาจะทำ จึงเกิดความวิตกกังวล คนที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแรงกระตุ้นและแรงระงับยับยั้งสมดุลกัน ส่วนคนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเกิดจากการมีแรงระงับยับยั้งมากเกินไป ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยบำบัดรักษาคนเหล่านี้ ต้องใช้หลักการสะท้อนแบบถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Reflex Therapy) ซึ่งกระทำโดยการวางเงื่อนไขซ้ำในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัว หรือความวิตกกังวล เพื่อให้พลังกระตุ้นมีความเข้มสูงกว่ายับยั้งซึ่งถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

1.1.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ลาซารัส (วงพิคตรี กุพันธ์ศรี. 2523 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นคือ การช่วยเสริมในเรื่องการ

ติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้จักแสดงความรู้สึกทางบวก เช่น ความรักใคร่ ชื่นชมยินดี และทางลบ เช่น การแสดงอาการคัดค้าน มีความเชื่อมั่นในตนเองในลักษณะที่ลัทธิของ ตัวเขา และลัทธิของผู้อื่นมิได้ถูกสั่นคลอน

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1977 ; 460) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึก มีความมั่นใจใน ตนเองมากขึ้น และสามารถรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุ ความรู้สึก ลัทธิ เจตนาทั้งของตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะในการพูดและการฟังด้วย

พรรณราย ทพยะประภา (2524 : 53) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกนั้นเป็นการฝึกสำหรับบุคคลที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลการฝึกจะเน้นในเรื่อง ต่อไปนี้ คือ

1. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมา เพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้องเหมาะสม แก่กาลเทศะอย่างจริงจัง และอย่างตรงไปตรงมา
2. การกล่าวคำขอร้องหรือออกคำสั่งที่มีเหตุผลสมควรแก่ผู้อื่น
3. การกล่าวคำปฏิเสธที่จะกระทำตามคำสั่ง หรือคำขอร้องที่ไร้เหตุผลสมควรของผู้อื่น
4. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของตนโดยไม่เป็นการล่วงละเมิด หรือก้าวล่วงสิทธิของผู้อื่น

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือการฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจและลงท้ายผลก็คือ เป็นการแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เป็นการฝึกที่ต้องการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลให้มีพฤติกรรมแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสม ถูกกาลเทศะยิ่งขึ้น และ ช่วยเสริมสร้างบุคคลให้มีความมั่นใจในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล

1.1.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกนั้น อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์

(เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 30 - 32 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978 : 31 - 32) กล่าวว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye contact) คือการมองบุคคลที่พูดด้วยอย่างตรงไปตรงมา เป็นการบอกให้ทราบถึงความจริงใจ เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูด เมื่อสนทนากับผู้ใดผู้พูดสามารถที่จะมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่

2. การวางตัว (Body Posture) เป็นลักษณะของการเผชิญหน้า การยืนหรือนั่งที่เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นระยะห่าง การโน้มตัวเข้าหา การวางตัวที่ตรงที่เป็นไปอย่างเหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดกับบุคคลอื่นมีน้ำหนักมากขึ้น

3. การแสดงท่าทาง (Gesture) การแสดงท่าทางที่เหมาะสมจะทำให้เรื่องราวที่พูดมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น การแสดงอาการกระตือรือร้นจนเกินไป จะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

4. การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้ที่แสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม จะต้องสามารถแสดงสีหน้าได้อย่างสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะพูดหรือที่กำลังพูด เช่น จะแสดงให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ แต่สีหน้าที่แสดงออกกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะก็เป็นการแสดงออกทางสีหน้าที่ไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังพูด ผู้ที่แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องแสดงสีหน้าได้เหมาะสมกับเรื่องและความรู้สึก

5. น้ำเสียง การเปลี่ยนแปลงก้อยันและระดับเสียง (Voice Tone, Inflection and Volume) การพูดเสียงเรียบ กระซิบเบา ๆ จะเป็นการยากในการที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อถือ เห็นจริงใจ หนักแน่นเดียวกัน เสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ปานกลางที่เหมาะสมในการสนทนาจะเป็นการชักจูงใจผู้อื่นรู้ได้โดยไม่ต้องใช้การบังคับ

6. จังหวะในการพูด (Timing) การแสดงออกโดยความสมัครใจจะเป็นเป้าหมายของผู้ที่ต้องการความกล้าในการแสดงออก แต่บางครั้งการลังเลใจจะส่งผลกระทบที่จะได้จากการแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกจังหวะอันเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เช่นในการฝึที่เกิดขึ้น การพูดกับนายจ้างในห้องทำงานส่วนตัวย่อมดีกว่าการพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีกำลังใจอยู่เพราะไม่รู้ว่าจะพูดอะไร ซึ่งนับว่าจะต้องมีการฝึกพูดในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อที่จะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจฟังการสะท้อนความคิดเห็น การแสดงสีหน้าท่าทางที่เหมาะสมขณะนั้น เช่น การพยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดได้ตอบ

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ สรุปได้ว่า เป็นการฝึกทักษะทั้งทางด้านภาษาด้วยคำ (Verbal) และภาษาท่าทาง (Non -Verbal) โดยส่วนใหญ่นักเรียนพื้นฐานการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญนั้นอยู่ที่ความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกทางด้านท่าทาง ซึ่งได้แก่ การแสดงความรู้สึกออกได้ทางสายตา ทางใบหน้าที่ทางกิริยาท่าทาง และทางน้ำเสียง

1.1.7 ขนาดของกลุ่มและเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นสามารถกระทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ขนาดของกลุ่มมีความสำคัญมากต่อการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมีมากหรือน้อยเกินไป อาจจะทำให้การฝึกไม่ประสบความสำเร็จตามต้องการ โฟเดอร์ (Fodor. 1980 : 571) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถทำได้ทั้งเป็นรายบุคคล และรวมกลุ่ม ในการจัดเป็นกลุ่มสามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มที่มีขนาดเล็กก็ได้

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1977 : 461) ได้เสนอแนวคิดว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกควรมีสมาชิกกลุ่มละ 8 คน เพื่อให้ทุกคนได้รับการฝึก มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้รับการเสริมแรงจากกลุ่ม และผู้นำกลุ่มอย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับเวลาที่จัดขึ้น คือ ครั้งละ 1 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 2 ชั่วโมงประมาณ 4-8 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ฟลาวเวอร์ส และบูรัม (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 21; อ้างอิงมาจาก Flowers and Booraem. 1980) มีความคิดเห็นว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถใช้ได้กับบุคคลทุกประเภท ทั้งคนไข้ภายใน คนไข้ภายนอก ผู้ที่มีปัญหาในคลีนิคจิตบำบัด ตลอดจนนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา ขนาดของกลุ่มฝึกที่ได้ผลคือ 8 - 10 คน จำนวนครั้งที่เหมาะสมคือ 6 - 12 ครั้ง

อัลเบอร์ตี และเอมอนส์ (Alberti and Emonons. 1982 : 157) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ถ้ากลุ่มมีขนาด 5 - 12 คน โดยเวลาที่ใช้ในการฝึกทั้งหมดนั้น 5 - 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ก็จะทำให้การฝึกมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการฝึกที่มีระยะเวลานาน

เคนเฟอร์ และ โกลด์สไตน์ (พรทิพย์ ทรัพย์สิน. 2532 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kenfer and Goldsfein) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ควรมีสมาชิกตั้งแต่ 8 - 10 คน ส่วนจำนวนครั้งที่ใช้ในการฝึกควรเป็น 6 - 8 ครั้ง จะทำให้การฝึกได้ผลดีที่สุด

หลุย จาปาเทศ (2533 : 137) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้น อาจจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้ แต่มีความเชื่อว่าการทำเป็นกลุ่มโดยทั่วไปแล้วจะได้รับผลดีกว่า การฝึกเป็นรายบุคคล เช่น การฝึกเป็นกลุ่มสมาชิกจะได้รับการกระตุ้นหรือ การเสริมแรงจากเพื่อน สมาชิกในกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มสามารถที่จะยอมรับสิทธิของเพื่อนสมาชิกที่เสนอเหตุผลตามสิทธิของเขาเป็นต้น

จากการฝึกของ พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 32) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และ อารีย์ ลีลา (2535 : 35) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่ม ควรมีสมาชิก 8 - 10 คน และเวลาที่ใช้ในการฝึกประมาณ 4 - 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมงในแต่ละครั้ง จะฝึกเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้

1.1.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

มอริส (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 33-34 ; อ้างอิงมาจาก Morris. 1975 : 252-256) กล่าวถึงวิธีการและเทคนิคในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญสามประการ คือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือการกำหนดสถานการณ์ขึ้นตามสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

2. การแสดงแบบ (Modeling) หรือการแสดงตัวอย่างให้ดู ใช้เมื่อจะเป็นแบบอย่างในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และผู้ที่เข้ารับการฝึกสามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์การฝึก โดยผู้ฝึกจะเป็นผู้แสดงแบบหรือหาแบบอย่างมาให้ดู ได้แก่ ผู้ช่วยหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

3. การให้รางวัลและการให้คำแนะนำ (Reward and Coaching) เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกให้มีแรงจูงใจเพื่อให้ความถี่ และความเข้มข้นของพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติม แต่การชมเชยว่าเขาแสดงได้ดีหรือก้าวหน้าเพียงใดยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงจูงใจต่อพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมา เพื่อให้เขาเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

นอกจากนี้ โฟเดอร์ (จันทรฉาย พัทธกษิธิกุล. 2532 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Fodor. 1980 : 504 - 508) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกฝนพฤติกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ (Coaching) ผู้นำหรือผู้ฝึกจะให้การแนะนำแก่ผู้รับการฝึกเพื่อส่งเสริม หรือทำให้เกิดความเข้าใจในการฝึกทักษะในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

2. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้รับการฝึกจะสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกที่ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ สาธิต หรือแสดงแบบอย่างให้ดู นอกจากนี้อาจจะสังเกตจากเทปบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้รับการฝึกเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกซึ่งมีการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม นึกถึงสภาพนั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavioral Rehearsal) การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการที่จะแสดงออกต่อบุคคลอื่น ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติ หลังจากได้ฝึกในแต่ละทักษะแล้ว

6. การให้แรงเสริม (Reinforcement) การที่ผู้นำ หรือผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่ม ให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และให้ความสนับสนุนในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ที่ฝึกปฏิบัติ

7. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกที่บ้าน

นอกจากนี้ พรพรรณราย ทรัพย์ะประภา (2524 : 70-75) ได้กล่าวถึง เทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมพฤติกรรมกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การให้คำแนะนำ (Instructional Coaching) คือ ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกจะเป็นผู้แนะนำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ทราบว่า เพราะเหตุใด บุคคลจึงไม่กล้าแสดงออกและชี้ให้เห็นว่า การเกิดความกล้าแสดงออกวิตกกังวลนั้น มีผลเสียอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการแสดงออก
 2. การแสดงตัวอย่าง (Modeling) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยแสดงแบบหรือตัวอย่างให้ผู้รับการฝึกได้ดู หรืออาจจะดูจากเทปโทรทัศน์ก็ได้
 3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจริง ๆ แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งมีลักษณะไม่กล้าแสดงออก นึกถึงสถานการณ์นั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง
 4. การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการจะแสดงออกต่อผู้อื่นก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึก ได้ลดความวิตกกังวลเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น
 5. การให้สิ่งเสริมแรง (Reinforcement) คือ การที่ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกกับผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มมาให้คำชมเชย ให้กำลังใจแก่กันและกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งเสริมแรงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
 6. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกที่บ้าน
 7. การเขียนบทพูด (Assertives Script) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกเขียนบทพูดเพื่อสื่อสารตามความต้องการอันแท้จริงของตนเอง เป็นการเตรียมบทพูดมาก่อน ช่วยให้ผู้พูดเกิดความมั่นใจในตนเองไม่ต้องกลัวผิด
- วอลเป้ (สมานชนม์ เอี่ยมสุภาชิต. 2536 : 162 - 164 ; อ้างอิงมาจาก Wolpe. 1982) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกดังนี้

1. การซ้อมพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการฝึก ผู้เข้ารับการฝึกจะได้รับ การบอกว่าเป็นการซ้อมว่าจะทำอะไร ลักษณะท่าทางที่แสดงออกและคำพูด ในสภาพการซักซ้อมจะ จำลองสภาพการณ์จริง จนเกิดความเหมาะสมในการแสดงออก และไม่มี ความวิตกกังวล ส่วน การแสดงบทบาทสมมตินั้นคล้าย ๆ กับการซ้อมพฤติกรรมจะต่างกันตรงผู้ที่เข้ารับการฝึกจะแสดง บทบาทของผู้อื่น

2. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยพัฒนาพฤติกรรม ได้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีวิธีทำดังนี้

2.1 การให้ข้อมูลย้อนกลับทางบวกก่อน โดยบอกว่าผู้ที่แสดงบทนั้นทำได้ดี เช่น "คุณประสานสายคาได้ดีมาก"

2.2 การให้การเสนอแนะในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้แทนการวิจารณ์ เช่น "คุณสามารถ ทำเสียงดังขึ้นอีกหน่อยได้ไหมครับ"

2.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับควรที่จะเจาะจงที่พฤติกรรมมาชี้ชัดเจน เช่น การเคลื่อนไหว มือลักษณะนี้ (แสดงให้ดู) อาจทำให้รับกวนผู้ฟังได้

3. การใช้ตัวแบบ (Modeling) โดยการสร้างตัวแบบที่เป็นตัวแบบชีวิตจริงให้ผู้เข้ารับการ ฝึกดู หรืออาจเป็นตัวแบบสัญลักษณ์ แถบบันทึกภาพ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกเลียนแบบได้

4. การฝึกให้จินตนาการถึงสภาพการณ์ โดยการให้ผู้เข้ารับการฝึกได้นึกถึงลักษณะของ พฤติกรรมที่ต้องแสดง เป็นการซ้อมการแสดงพฤติกรรมของตนเองในความคิดจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึก ความมั่นใจในการแสดงออกยิ่งขึ้น

5. การใช้แรงเสริม โดยเฉพาะการเสริมแรงทางสังคม เมื่อผู้เข้ารับการฝึกได้รับการ พัฒนาพฤติกรรมในระดับที่ดีขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออก ประกอบด้วย การให้คำแนะนำ การให้ตัวแบบ การให้แสดงบทบาทสมมติ การซ้อมพฤติกรรม การให้ การเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ไปฝึกที่บ้าน และการให้ฝึกจินตนาการ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

งานวิจัยในประเทศ

เทพ (วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี. 2523 : 59 - 60 ; อ้างอิงมาจาก Tait. 1977) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่น โดยจำแนกบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือ การยอมรับตนเอง บทบาททางเพศและความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน ได้สรุปผลการวิจัยว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงตน บทบาททางเพศและการยอมรับตนเอง

โบโรเวย์ (ยุพิน กองธรรม. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Borovay. 1977) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเก็บกด ความเชื่อเรื่องอำนาจควบคุมและพฤติกรรมกล้าแสดงออก ของนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยไมอามี จำนวน 43 คน พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีความเชื่อในอำนาจควบคุมภายนอกและมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก มีระดับความเก็บกดสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมภายใน และมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ฮอลแลนด์เวอร์ธ และวอลล์ (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 37 - 38 ; อ้างอิงมาจาก Hollandsworth and Wall. 1977) มีความเชื่อว่า เพศหญิงน่าจะมีความกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษาหญิง โดยนักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาหญิงในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิดามารดา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่อง การแสดงความรักใคร่ ชมเชย และการแสดงความโกรธที่มีต่อบิดา มารดา

ลี ฮอลล์เบิร์ก และแฮซซาร์ด (Lee Hallberg and Hassard. 1979 : 459-461) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 30 คน เป็นชาย 24 คน หญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เพื่อนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ของรัฐบาลในลอนดอน ออนแทรีโอ

และแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก 2) กลุ่มลวง 3) กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใด ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ฮาร์ซี (Howze. 1990 : 116) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมการสัมภาษณ์เข้าทำงานทั้งภาษาท่าทาง และภาษากายของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

งานวิจัยในประเทศ

ละเอียด ชูประยูร (2521 : 18) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช จำนวน 54 คน พบว่า ผู้ชายมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าหญิง

รังสรรค์ เฟื่องฟู (2522 : 112) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนวัยรุ่นโดยวิธีจัดโดยการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษปรากฏว่า นักเรียนหญิงที่ได้รับการฝึกตามโครงการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าก่อนการฝึก

สุจิตรา พรหมชาติป (2522 : 55 - 58) ได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ผลการศึกษพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครสูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยในต่างจังหวัด คือ มีความเป็นไปได้ของพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่า และเมื่อแสดงออกไปแล้วมีความไม่สบายใจต่ำกว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน

วงพัคตร์ ภูพันธ์ศรี (2523 : 133) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2522 จำนวน 30 คน ผลการศึกษปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกที่เหมาะสม และเปลี่ยนจากเก็บตัวเป็นแสดงตัวมากกว่ากลุ่มควบคุม

เอี่ยมจิต ศิริแก้ว (2524 : 98) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคลิกภาพ และความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการแสดงออกมากขึ้น มีบุคลิกภาพจากเก็บตัว และมีความกังวลลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

วัฒนา พันธุ์เมฆา (2528 : 64 - 69) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ควบคุมครอบงำมากเกินไป นักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองต่ำ และพบว่านักเรียนที่เรียนที่โรงเรียนสาธิต และนักเรียนที่เรียนโรงเรียนสหศึกษา มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนหญิงล้วน

สุรจิตต์ แสงอรุณ (2529 : 47 - 50) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน โดยวิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 24 คน ที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนต่ำ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนสูงขึ้น

จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล (2532 : 57) ได้ศึกษาผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกความกล้าแสดงออกมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึก

พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 72 - 73) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาและท่าทางลดลง

ยุพิน กองธรรม (2532 : 73 - 75) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก มีความก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

วิไล ไชยบกรณ์ (2532 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิษณุโลก จำนวน 16 คน พบว่าในกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาหญิงทั้งหมดนั้นมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้น และสรุปได้ว่า การฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีผลทำให้นักศึกษาหญิง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความยากลำบากในการแสดงออก เนื่องมาจากมีความวิตกกังวล ความกลัว ความประหม่า หรือขี้อาย เมื่อต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลง ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีการยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง กล้าปฏิเสธผู้อื่น สามารถบอกความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของตนให้ผู้อื่นรับรู้ได้

อารีย์ ลีลา (2535 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ไพพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมขึ้น

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย สรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การลดพฤติกรรมก้าวร้าว การกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นและลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูด

2.1.1 ความหมายของการพูด

ผดุง อารยะวิญญู (2529 : 1) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การเปล่งเสียงออกมาเป็นพยางค์ที่มีความหมาย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายนั้นได้

ประสงค์ รายณสุข (2530 : 4) กล่าวว่า การพูด หมายถึง การถ่ายทอด ความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือ ความต้องการด้วยเสียง ภาษา และกิริยาท่าทาง เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 55) กล่าวว่า การพูด คือ พฤติกรรมการสื่อสาร ของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยาท่าทาง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองแก่ผู้อื่น ให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

วรณี โสภประยูร (2534 : 128) กล่าวว่า การพูด เป็นการสื่อความหมาย อย่างเป็นหนึ่ง โดยใช้น้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจให้ผู้ฟังรู้ หรือเข้าใจ ความต้องการ หรือความรู้สึกนึกคิดของตน เพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษา ศิลป์

จากความหมายของการพูดดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรม การสื่อความหมายของมนุษย์ โดยอาศัยน้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทางและอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือความต้องการของตนเองให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจตามความประสงค์ของผู้พูด

2.1.2 ความสำคัญของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 53) กล่าวว่า การพูดเป็นพฤติกรรมการใช้ภาษาที่ใช้ มากเป็นอันดับ 2 รองจากการฟังในแต่ละวันเราจะต้องใช้การพูดตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ถ้าจะคิดเป็นปริมาณเป็นจำนวนตัวเลขคงได้จำนวนมากมายจนน่าพิศวง การพูดช่วยให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบกิจการงานต่าง ๆ จนมีผู้เห็นความสำคัญของการพูด และได้ประมวลไว้ด้วยถ้อยคำเป็นภาษิต ข้อคิดมากมาย เช่น "ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา" "พูดดีเป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วอัปราชัย" เป็นต้น

ส่วนสุนทรภู่ กวีเอกของไทยก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ใน นิราศภูเขาทองตอนหนึ่งว่า "ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสรรสออยอรรยจิต แม้นพูดชั่วตัวตาย ทำลายมิตรจะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา"

นอกจากนี้ นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ดังนี้

1. ด้านส่วนตัว ผู้ที่มีความสามารถในการพูดจะประสบผลสำเร็จงาน การดำรงชีวิตในสังคม เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลแวดล้อม และมีความเจริญก้าวหน้าในด้านอาชีพการงาน

2. ด้านส่วนรวม สังคมส่วนรวมและความเป็นไปในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านศาสนา การเมือง การค้า การต่างประเทศและอื่น ๆ ส่วนแล้วแต่ต้องอาศัยการพูดเพื่อสร้างความ เข้าใจ ความศรัทธา การประสานประโยชน์ การโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญ

อัศรา บุญทิพย์ (2525 : 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดใช้สื่อความหมาย ความคิด ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ ใช้เป็นเครื่องมือในชีวิตประจำวัน

ส่วน วรณี โสมประยูร (2534 : 129 - 131) ได้กล่าวถึงความ สำคัญของการพูดที่มีผลต่อส่วนตัว สังคมส่วนรวมไว้ ดังนี้

1. ผลดีต่อส่วนตัว คือ ผู้พูดดีย่อมเป็นที่นิยมชมชอบของบุคคลแวดล้อม สามารถทำให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จงานชีวิตได้เป็นอย่างดี

2. ผลดีต่อสังคมส่วนรวม คือ เนื่องจากมนุษย์ต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การพูดสามารถทำให้สังคมมนุษย์อยู่ได้อย่างเข้าใจกัน

2.1.3 องค์ประกอบของการพูด

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 56) กล่าวว่า ในการพูดจาสื่อสารกัน ทุกครั้งองค์ประกอบที่สำคัญอันจะขาดเสียมิได้มี 5 ประการ คือ

1. ผู้พูด คือ ผู้ที่มีสารจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่น
2. สาร คือ ความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้อื่นทราบ
3. สื่อ คือ ถ้อยคำสนวนภาษา กิริยาท่าทางที่ผู้พูดใช้เป็นเครื่องมือ ในการถ่ายทอดสาร รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ
4. ผู้ฟัง คือ ผู้รับสารด้วยการฟังเรื่องราวจากผู้พูด
5. ผลที่เกิดจากการพูด คือ ผลตอบสนองอันเกิดจากการพูด ผู้ที่ฟังได้รับ หรือแสดงออก เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติตาม ได้แย้ง เป็นต้น

กมล การกุศล (วรณี โสมประยูร. 2534 : 128 ; อ้างอิงมาจาก กมล การกุศล. 2521) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สื่อ (ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร) ซึ่งแสดงออกด้วยวาจา ทำทาง ให้ผู้ฟัง ได้ทราบความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง
2. การสื่อ (สื่อที่พูดหรือสาร) คือ เนื้อหาที่พูดตามความคิดเห็นของสื่อ หรือผู้ส่งสาร
3. ผู้รับสื่อ (ผู้ฟังหรือผู้รับสาร) ในการรับสาร ผู้ฟังหรือผู้รับสารยังมี โอกาสได้ซักถามด้วย
4. เครื่องมือสื่อความหมาย คือ คำพูดหรือภาษาอันเป็นเครื่องโยงความคิด
5. ผลที่เกิดขึ้นตามความมุ่งหมายนั้น ๆ

2.1.4 หลักการพูดที่ดี

โดยทั่วไปการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำเนินอาชีพ หรือ ประกอบกิจการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การพูดยังช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพให้แก่บุคคลอีกด้วย ดังนั้น การพูดจึงมีคุณค่าต่อบุคคลและสังคมมาก ครูควรเข้าใจถึงความจำเป็นของการพัฒนาทักษะการพูด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมาย โดยการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการพูดมีความ สำคัญดังกล่าว ผู้เรียนจึงควรรู้หลักการพูดที่ดี มีผู้เสนอแนะหลักการพูดที่ดีไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529 : 4) กล่าวว่า การพูดที่ดี หมายถึง การรู้จักใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและบุคลิกภาพต่าง ๆ ของผู้พูดให้เป็นสื่อความหมายแก่ผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง รู้จักใช้จรรยาบรรณและประเพณีนิยมอันดีงาม เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการที่ เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ฟังตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน สำหรับสำเนียง นมิตาญจน์ และสมบัติ จาปาเงิน (2530 : 19 - 20) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่า ต้องมีจิตวิทยาในการพูด ต้องคำนึงถึงผู้ฟัง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พูดให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟัง รู้จักเปลี่ยนเรื่องพูด เมื่อเห็นว่าผู้ฟัง ไม่สนใจ หรือเรื่องที่พูดไม่ทำให้เกิดผลดีอะไรและตามหลักจิตวิทยาได้แนะนำเรื่องการพูดที่ดีไว้ข้อหนึ่ง คือ อย่าพูดไปในทางทำลาย เช่น พูดติเตียน นินทา เยาะเย้ย หมิ่นประมาท

กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 10 - 11) ระบุไว้ในหลักสูตรวิชาภาษาไทยถึง ลักษณะการพูดที่ดีว่าผู้พูดต้อง

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีวิธีออกเสียงที่ดี เช่น ลักษณะของเสียง จังหวะหรือการพักหายใจ

3. ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล

4. รู้จักพูดเรียงลำดับความสำคัญ และสรุปความได้

5. สังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟัง

6. มีมารยาทในการพูด เช่น พูดตามเวลาที่กำหนด พูดตรงประเด็นคิดก่อนพูดไม่แสดงอารมณ์รุนแรงเกินไป พูดเมื่อมีโอกาส ไม่พูดสอดหรือแทรกพูดเสียคนเดี่ยววางท่าทางได้เหมาะสมขณะที่พูด ระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ ไม่หยาบคาย ส่อเสียด เป็นต้น

ส่วนหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 4)

ได้ระบุมารยาทในการพูดไว้ว่า ผู้พูดต้อง

1. ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ไม่กระโชกโฮกฮาก หรือทุ้ตะคอก

2. ใช้ถ้อยคำไพเราะ และสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ

3. พูดความจริง

4. พูดยกย่องผู้อื่นด้วยใจจริง

5. รอจังหวะในการพูด เช่น ไม่พูดสอดเมื่อผู้อื่นกำลังพูด

6. ใช้คำขอโทษ ขออภัยเมื่อพูดผิด และกล่าวขอบคุณเมื่อได้รับคำยกย่องชมเชย

7. ไม่พูดส่อเสียด ทับถม กล่าวร้ายทำให้ผู้อื่นอับอาย

8. ไม่ินทาว่าร้ายผู้อื่น

9. ไม่แสดงกิริยาว่าร้ายผู้อื่น เช่น หาว เรอ ฯลฯ

10. ไม่แสดงอาการประหม่า หรือโกรธเคืองผู้ฟัง

นิพนธ์ ศศิธร (2521 : 11 - 16) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่าประกอบด้วย

องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การพูดที่มีถ้อยคำดี

1.1 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นและสำคัญที่สุดของการพูด

1.2 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่มีประโยชน์ ควรพูดให้เป็นประโยชน์แก่ผู้พูดและผู้ฟัง อย่าให้เสียเวลาเปล่าหรือเป็นโทษ เช่น การพูดเพื่อเจ้อ พูดพล่อย พูดส่อเสียด หรือพูดนินทา เป็นต้น

1.3 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นที่พึงใจแก่คนฟัง ผู้พูดควรจำไว้เสมอว่าพูดให้คนอื่นฟังและคนอื่นเขาก็มีทั้งใจมีอารมณ์ มีความรู้สึกเช่นกัน จึงควรพูดที่คนฟังแล้วมีความพึงพอใจ

2. การพูดที่มีความเหมาะสมกับกาลสมัย เวลา สถานที่ โอกาส และบุคคล

3. การพูดที่มีความมุ่งหมายที่แน่ชัด พูดเพื่ออะไร ซึ่งแยกเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ

4. การพูดที่มีศิลปะการแสดงดี ได้แก่ การใช้คำเสียงกิริยาท่าทางต่าง ๆ ประกอบการพูด เป็นต้น

ทักษิณ ทานตวิษ (2529 : 23) กล่าวไว้ว่า ผู้พูดที่ดีควรใช้คำพูดที่สุภาพการใช้คำพูดที่สุภาพ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้พูดไม่ควรใช้ถ้อยคำตนเองโอ้อวด ก้าวร้าวยกตนข่มท่านเสียดื้อ ถูกผู้อื่น หรือแสดงความหยิ่งยโส หากแต่ควรใช้ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานเหมาะแก่กาลเทศะและฐานะของผู้ฟัง นอกจากนั้น ควรมีความจริงใจและความปรารถนาดีซึ่งความจริงใจและความปรารถนาดีนี้จะแสดงออกได้ทางสีหน้า แววตา น้ำเสียงอาภักกิริยาท่าทาง และคำพูดของผู้พูด ผู้พูดควรมีความจริงใจในการแสดงออกและใช้คำพูดดังกล่าวแสดงความปรารถนาดี ชื่นชมหรือแสดงความคิดเห็นอย่างพอเหมาะพอควรและตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ไม่ใช้วิธีเสแสร้ง ปากอย่างหนึ่งใจอย่างหนึ่ง หรือต่อหน้าพูดอย่างหนึ่งลับหลังพูดอีกอย่างหนึ่ง เพียงเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตน ผู้ที่มีความจริงใจจึงต้องรู้จักพิจารณาว่าสิ่งใดควรพูดพูดเมื่อใด และสิ่งใดไม่ควรพูด

สนิท ตั้งทวี (2529 : 328 - 330) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในการพูดไว้ดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำที่ง่ายแก่การเข้าใจ ชัดเจน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการพูด
2. ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ไม่ว่าผู้ฟังจะเป็นใคร ก็ควรใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับบุคคลแต่ละระดับ และการพูดนั้นอยู่ในสถานการณ์หรือกาลเทศะใด
3. ใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ควรจะเป็นการพูดอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ตาม ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ คำคำหยาบคาย คำตลาด คำวนคำสแลง (Slang) หรือคำที่ส่อให้เห็นถึงนิสัยมั่วสุมไปในทางที่ไม่ดี เช่น ไม่ควรใช้คำต่อไปนี้

3.1 คำสแลง เป็นคำคะนองปาก ใช้กันมากในหมู่วัยรุ่น เช่น ซิงซิง แซ่ก๊ะเต๊ะ เจ้งเป้ง ลุยลูกเดียว ไม่สบอารมณ์ไ้ เก๋ากี้ส์ ซิมไปเลย ไม่สน ฯลฯ

3.2 คำเฉพาะกลุ่ม (Jargon) เป็นคำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้เฉพาะกลุ่มของตน มีลักษณะคล้ายคำสแลง แต่ใช้ในวงแคบกว่า

3.2.1 กลุ่มอาชญากร เช่น หนูตื่น ลองเนื้อ (ลองสูบกัญชา) ยิงเขี้ยว (ล้างกระเป๋) ผ่าเขี้ยว (ผ่ากระเป๋)

3.2.2 กลุ่มกระเทย (เลสเบียน, เกย์) เช่น เป่าปี่ (ร่วมเพศทางปาก) ติ่ง (หญิงต่อหญิงร่วมเพศกัน) โพรี (อวัยวะเพศ) ทอม (หญิงทำตัวเป็นชาย) ติ๋ (หญิงที่เป็นคู่ขาหรือคู่รักของทอม) ฯลฯ

3.2.3 กลุ่มหนังสือพิมพ์ เช่น ตรวจหน้าแท่น (พิสูจน์อักษรก่อนเดินเครื่องพิมพ์) เลย์เฮ้าท์ (การจัดหน้าหนังสือพิมพ์) อาร์ตเวอร์ค ฯลฯ

3.3 คำส่อหรือคำหยาบ เช่น อี มึง ฎ ระยา จีบหาย เฮงช่วย ฯลฯ

3.4 คำพวน เช่น มาหมี หมายาย แซกคอย กัดลิบปะแรงกาเกินรู้หมู แขนงหม้อกม ฯลฯ

4. ใช้คำกะทัดรัด ถ้อยคำกะทัดรัดจะช่วยประหยัดเวลา และสื่อความหมายได้แม่นยำ

5. ใช้ถ้อยคำที่ทำให้มองเห็นภาพ ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดภาพพจน์จะชวนสื่อความหมายให้ผู้ฟัง

เข้าใจง่าย และมองเห็นเด่นชัดขึ้น

นพดล จันทรพิชญ (2531 : 58) ได้กล่าวถึงหลักการพูดที่สำคัญไว้ 4 ประการ คือ

1. เนื้อหาสาระดี น่าสนใจ มีข้อมูลถูกต้อง
2. มีวาทีศิลป์
3. มีบุคลิกลักษณะดี
4. มีความจริงใจต่อผู้ฟัง

วรวิทย์ โสภประยูร (2534 : 133 - 136) ได้สรุปหลักการพูดที่สำคัญไว้ดังนี้

1. ศึกษาผู้ฟัง
2. รู้จักกาลเทศะ
3. รู้จักการจัดเนื้อหาเรื่องที่พูด
4. การเตรียมตัวพูด

2.1.5 ความมุ่งหมายของการพูด

นพดล จันทรพิชญ (2531 : 57) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพูด ไว้ 4 ประการ

คือ

1. เพื่อค้นหาคำตอบ
2. เพื่อบอกกล่าว คือ การแสดงความรู้ ความจริง เป็นขั้นตอน
3. เพื่อเฝ้าระวัง คือ การพูดซ้ำให้เห็นถึงผลประโยชน์
4. เพื่อจรรโลงใจ คือ การซ้ำให้เห็นถึงคุณงามความดี คุณค่าอันน่านิยม

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 15) ได้กำหนดจุดประสงค์ในการสอนทักษะการพูดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ว่า เพื่อให้มีความสามารถในการลำดับเหตุการณ์ วิพากษ์วิจารณ์และสรุปความ มีทักษะการพูดในประเภทต่าง ๆ พูดสื่อความ ได้ชัดเจนถูกต้อง ใช้คำพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล กล่าวพูด และสามารถใช้คำพูดในการติดต่อสื่อสารด้านมนุษยสัมพันธ์และธุรการงานได้ มีมารยาทและบุคลิกภาพที่ดี และใช้ทักษะในการพูด เพื่อความบันเทิงต่าง ๆ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งในชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงานมาก นอกจากนั้นผู้ที่มีลักษณะการพูดที่ดีจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีด้วยลักษณะการพูดที่ดี ได้แก่ การพูดความจริง การพูดในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ การพูดสุภาพ การพูดในสิ่งที่ตนพึงพอใจของผู้ฟัง ตลอดจนพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ โอกาสและบุคคลแต่ข้อบกพร่องในการพูดที่พบก็คือ การใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้ภาษาตลาด ใช้คำสุภาพไม่เป็นและใช้ภาษาหยาบคาย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ราสคอฟ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Rahakopf. 1975 : 194) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ และมีความหวั่นไหวง่ายจะเป็นผู้มีความวิตกกังวลในการพูด

แบร์ และโนเออร์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 ; citing Baired and Knowler. n.d.) ได้รายงานการสำรวจนักศึกษาที่เรียนวิชาพูดในวิทยาลัยต่าง ๆ หลายแห่ง พบว่า นักศึกษาประมาณ 60 - 75 เปอร์เซ็นต์กล่าวว่าปัญหานี้เป็นปัญหารุนแรงสำหรับเขามาก

จากการวิจัยและสังเกตเป็นเวลา 8 ปี ของรอส และออสบอร์น (เพ็ญศรี วชิราวิจารณ์. 2527 : ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 91 : citing Ross and Osborn. n.d.) แห่งมหาวิทยาลัย Wayn State พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้นมีปัญหามานเรื่องความวิตกกังวลกลัวประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ในหนึ่งห้องเรียนโดยเฉลี่ยแล้วมีนักศึกษามากกว่า 3 ใน 4 มีปัญหาเรื่องนี้ ส่วนนักศึกษากว่า 1 ใน 4 รายงานว่าอยากแก้ไขความรู้สึกที่เป็นปัญหานี้

กอร์ดอน และบอยด์ (อัมมาใจ พุทธนุรัตน์. 2530 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Ross. 1974 : 93 - 94 ; citing Gordon and Boyd. 1951 : 266 - 271) ได้ทำการศึกษา นักศึกษาที่มีปัญหามานเรื่องวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยศึกษาในแง่ประสบการณ์ สติปัญญาและบุคลิกภาพพบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดนั้นมักมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. ไม่มีโอกาสได้ออกไปแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยครั้งนัก
2. ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมทางสังคมเท่าที่ควร
3. มีปัญหามานเรื่องการปรับตัวทางด้านสังคม
4. เป็นผู้ที่มีแนวโน้มขาดความสามารถด้านการออกเสียง
5. เป็นผู้ที่มีความสนใจน้อยทางด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคำพูดที่แสดงออกเกี่ยวกับตนเอง

และในการทำงานซึ่งเกี่ยวกับการประเมินผล

บัส (อัมมาใจ พุทธนุรัตน์. 2530 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Buss. 1980 : 178 - 179) ศึกษาพบว่าบุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ และมีความอายจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในการพูดในที่ชุมชน

จากงานวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า นักศึกษามีปัญหาส่วนใหญ่มานเรื่องความวิตกกังวลกลัวประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน หรือพูดต่อหน้ากลุ่มคนที่มีความหมาย นักศึกษาที่มีปัญหามานการพูดหน้าชั้นเรียนส่วนมากจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ไม่กล้าแสดงออก มีปัญหามานเรื่องการปรับตัว และมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิภา มีสวัสดิ์ (2523 : 43-44) ได้ศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ ที่ใช้ในการลดความรู้สึกวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต และเพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิตโดยใช้วิธีการที่มีระบบ

ในการลดความรู้สึกล่อลวงกับวิธีการปรับตัวตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 28 คน แบ่งเป็น กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 13 คน นิสิตกลุ่มควบคุมมีการปรับตัวตามธรรมชาติ นิสิตกลุ่มทดลองใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกล่อลวงให้ตามโปรแกรม ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ผลจากการศึกษาพบว่า วิธีการกำจัดความรู้สึกล่อลวงอย่างเป็นระบบ มีผลในการลดความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียน และพบว่า นิสิตที่ใช้วิธีการกำจัดความรู้สึกล่อลวงอย่างเป็นระบบกับนิสิตที่ปรับตัวตามธรรมชาติมีความรู้สึกรีดกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2527 : 45) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตาโพธิ์ชัยชุมพล จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2526 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 24 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน กลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูด และการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัมมาใจ พุทธนุรัตน์ (2530 : 44) ได้ศึกษาผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 20 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน ก่อนทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้ฝึกพูดหน้าชั้นเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง จากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย กลุ่มควบคุมจะได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกายมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในประเทศสรุปได้ว่า การลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีการลดความรู้สึกล่อลวงอย่างเป็นระบบ วิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก วิธีการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย เป็นต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

3.1 ความหมายของการสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 30) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่าเป็น การพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลาย ๆ สิ่งอย่างมี "จุดหมาย" โดยการใช้อวัยวะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งห้าส่วนในการพิจารณาสิ่งนั้น ๆ การสังเกตจะต้องมีจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนล่วงหน้าก่อนการ สังเกต

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) กล่าวว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐาน ในการศึกษาพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกต ต้องเป็นพฤติกรรมที่คนแสดงออก กระทำ หรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และต้องเป็นพฤติกรรมที่ สังเกต เห็นได้ นับได้ ได้ยิน และวัดได้

จากการให้ความหมายของการสังเกตดังกล่าว สรุปว่า การสังเกต หมายถึง การพิจารณาพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก กระทำ หรือได้ตอบโต้สิ่งเร้าอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดย พฤติกรรมที่สังเกตนั้น ต้องเป็นพฤติกรรมที่สังเกต เห็นได้ นับได้ และวัดได้

3.2 จุดมุ่งหมายของการสังเกต

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกต ว่า การสังเกตพฤติกรรมนั้นจะทำให้เราได้ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ของพฤติกรรมที่ต้องการ จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการ สังเกตไว้เช่นเดียวกันว่า เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาแล้วนำข้อมูลที่รวบรวม ได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อจะทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์ ที่จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

นอกจากนี้กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 32) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการ สังเกตที่ใช้ในการแนะแนวไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงนี้อาจได้เป็นครั้งแรก หรืออาจได้เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดซึ่งเคยได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่น

2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่ามีลักษณะปกติหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการแนะแนวบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการซึ่งอาจเป็นปัญหาแต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการหาข้อปรึกษาและแนะแนวต่อไป
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อมจนเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรวดเร็วในแต่ละสถานการณ์

3.3 หลักการสังเกตพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 63) กล่าวว่า ผู้สังเกตพฤติกรรมพึงยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เลือกและกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตให้เด่นชัด พฤติกรรมที่ครูควร จะเลือกเพื่อทำการสังเกตนั้น ควรจะเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของห้องเรียน และคิดว่าพฤติกรรมนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนมากที่สุด และพฤติกรรมที่สังเกต ควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

เมื่อครูเลือกพฤติกรรมที่สังเกตได้แล้ว ครูต้องกำหนดพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามหากเข้าใจพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เช่น พฤติกรรมการพูดคุยในห้องเรียน อาจกำหนดได้ดังนี้ คือ พฤติกรรมการพูดคุย คือ พฤติกรรมใดก็ตามที่นักเรียนส่งเสียงออกจากปากโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครู ครูหรือผู้สังเกตไม่ควรที่จะสังเกตหลาย ๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน นอกจากจะมีประสบการณ์การสังเกตเป็นอย่างดีแล้ว เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

2. เลือกผู้สังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1 นักเรียนสังเกตตนเอง คือ การให้ผู้ที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง

2.2 บุคคลอื่นเป็นผู้สังเกต ซึ่งอาจจะเป็นครู เพื่อนครู หรือเพื่อนนักเรียนด้วยกัน เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีนี้ค่อนข้างที่จะได้ข้อมูล

ใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรก เพราะผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะล่าเหยื่อน้อยกว่าผู้ที่จะพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังที่จะตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้สังเกตได้โดยการให้ผู้สังเกตมากกว่า 1 คน ขึ้นไป สังเกตพฤติกรรมเดียวกันของคน ๆ เดียวกัน ซึ่งถ้าผู้สังเกตพฤติกรรมทั้ง 2 คน สังเกตได้ใกล้เคียงกัน หรืออย่างน้อยที่สุดเห็นพ้องต้องกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ก็นับได้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเที่ยงตรง

3. เลือกสถานที่ทำการสังเกตพฤติกรรม ในการเลือกสถานที่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของครูว่าต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในสถานที่ใด อาจเป็นห้องเรียนในห้องสมุดหรือบ้านของนักเรียนก็ได้

4. เลือกเวลาที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม การเลือกเวลาควรจะเป็นเวลาที่พฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อยที่สุด และควรจะใช้วิธีสุ่มเวลา หมายความว่า ผู้สังเกตจะไม่ทำการสังเกตพฤติกรรมหนึ่งวันเวลาเดียวกันของวันเดียว แต่จะสุ่มสังเกตหลาย ๆ เวลาของวันเดียวได้ เช่น ตอนเช้า บ่าย และตอนก่อนเลิกโรงเรียน เป็นต้น ช่วงการสังเกตโดยการสุ่มเวลานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่เกิดขึ้นบ่อยในช่วงเวลาเดียวกันตลอดเวลา

5. เลือกบันทึกพฤติกรรมให้เหมาะสม แบบบันทึกกิจกรรมนั้นผู้ทำการสังเกตควรจะเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยมุ่งสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่จะศึกษา ดังนั้นจึงแบ่งวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

5.1 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในเวลาสังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกิดในช่วงเวลาดังกล่าวก็ไม่นับมาบันทึก

5.2 การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ที่จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น สังเกตพฤติกรรมช่วง 5 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนี้

การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลาย ๆ คน โดยสลับช่วงเวลาครั้งละ 1 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลายประเภทพร้อม ๆ กัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเป็นพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อความสะดวกในการบันทึก ควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกตและบันทึกนั้นมีหลายประเภท

3.4 หลักการบันทึกพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2536 : 67 - 71) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรม ได้ดังนี้คือ

1. บันทึกความถี่ของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่เด็กชายสมชายยกมือขึ้นเพื่อถามคำถาม และตอบคำถามในชั่วโมงเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง เวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้เคียงกัน และจะต้องใช้เวลาบันทึกแต่ละวัน การบันทึกความถี่นั้นเพียงแต่หารอยคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น
2. บันทึกช่วงเวลาของพฤติกรรม หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถใช้บันทึกพฤติกรรมได้ทุกชนิด ไม่ว่าจะเกิดต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตาม โดยผู้ที่ทำการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกไว้แน่นอน เช่น ต้องการจะบันทึกพฤติกรรมการคุยเล่นช่วงเวลา 30 นาทีในวิชาคณิตศาสตร์ ก็แบ่งเวลา 30 นาทีออกเป็นช่วงเวลานั้น ๆ เท่า ๆ กัน อาจเป็นช่วงเวลา 30 นาที หรือ 20 นาที ตามแต่ความต้องการ ส่วนการบันทึกพฤติกรรมที่พิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดให้ใส่ 0 ลงในช่องเวลานั้น ๆ แต่ถ้าหากพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้นแม้จะเกิดมากกว่า 1 ครั้งในช่วงเวลานั้นก็ตาม ให้นับเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยเขียนเลข 1 ลงในช่องเวลาที่เกิดขึ้น
3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมตามระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้บันทึกพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นหลัก วิธีการบันทึกนี้เพียงแต่ใช้นาฬิกาจับเวลา แล้วดูว่าพฤติกรรมนั้นใช้เวลาเกิดนานเท่าใด ทั่วจนหมดเวลา

3.5 การหาค่าดัชนีความเที่ยงของการสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.
2536 : 33) สูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้ต่ำ}}{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้สูง}}$$

3.6 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการเสนอนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ และนิยมเสนอในรูปของกราฟเส้นตรง ซึ่งในกราฟรูปเดียวนั้นอาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียว หรือของหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้รับเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมเดียวของหลาย ๆ บุคคล หรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียว ในการสร้างโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เส้นกราฟนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนอีกด้วย การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้น จะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกตวันเวลาที่สังเกต อีกทั้งบุคคลที่สังเกตด้วย (สมานชน เอี่ยมสุภาชิต. 2536 : 20)

3.7 ประโยชน์ของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 39 – 40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตพฤติกรรม ได้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง
2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับและเป้าหมายของเวลาปรับพฤติกรรมนั้น ๆ
3. จะช่วยให้ทราบทิศทางของพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะปรับว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด
4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับพฤติกรรมแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษา
ตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกที่สามารถ
เห็นได้ นับได้ วัดได้ โดยเครื่องมือการสังเกต ในการสังเกตพฤติกรรมผู้สังเกตต้องกำหนด
พฤติกรรมที่จะสังเกตให้ชัดเจน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำชั้น ซึ่งสอนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540 ประเมินพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน จำนวน 226 คน ตามแบบประเมินพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียน เพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้อธิบายความหมายและวิธีการประเมินพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนแก่อาจารย์ก่อนประเมิน แล้วนำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงมายังคะแนนต่ำ เพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ได้นักเรียน 56 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 13 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 11 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 12 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 20 คน

2. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่คัดเลือกไว้ในข้อ 1 อีกครั้งหนึ่งในสภาพการเรียนการสอนปกติในวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียน ผลการสังเกตพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมทางการพูดหน้าชั้นเรียน สอดคล้องกับการประเมินของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย

3. ผู้วิจัยได้สุ่มห้องเรียนแบบเจาะจง โดยกำหนดว่าให้มีอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย คนเดียวกัน ซึ่งในที่นี้คือผู้วิจัย จึงได้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4

4. ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในข้อ 3 ในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนทุกคนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 สมัครใจเข้าร่วมทดลอง

5. ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็น กลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

1.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนและสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ควรได้รับการพัฒนา

1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมภ์ ตรวจสอบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะ

1.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไป

ให้อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม และการสังเกต รวมถึงการบันทึกพฤติกรรมจากการสังเกต

2.2 สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี ตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 นำแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 คน ที่มีกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

2.4 ลักษณะและการให้คะแนนของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาภาษาไทยโดยบันทึกพฤติกรรมคนละ 5 นาที

2.5 การให้คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนด ให้บันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็น 1 และไม่เกิดพฤติกรรมเป็น 0 ลงในช่องพฤติกรรมแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนซึ่งคนที่ได้คะแนนสูงจะมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนน้อยและคนที่ได้คะแนนต่ำมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนมาก

3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษา ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.2 สร้างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.3 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง รองศาสตราจารย์ และดร.อารี พันธุ์มี ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา และวิธีดำเนินการ

3.4 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน ที่มีเซ กลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 14 - 18 กรกฎาคม พ.ศ.2540 เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการ และเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.5 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

สำหรับโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที รวมทั้งหมด 12 ครั้ง ในวันอังคาร พฤหัสบดี และศุกร์ ระหว่างเวลา 14.00 - 14.50 น. (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก)

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกใช้กับกลุ่มทดลอง

การเตรียมการก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยเลือกผู้ช่วยวิจัย 1 คน โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ ผู้ช่วยวิจัย เป็นอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาแล้ว เป็นเวลา 3 ปี หรืออาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับ ประถมต้นมาแล้ว เป็นเวลา 2 ปี ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยฝึกผู้ช่วยวิจัยให้เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การสังเกต การบันทึกและการให้คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน การฝึกใช้เวลาก่อนเริ่ม การทดลองการวิจัย 2 สัปดาห์

ขั้นตอนการสังเกตพฤติกรรม

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษาความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า นิยามศัพท์เฉพาะของ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน และฝึกสังเกตบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดย ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ก่อนการทดลอง จนได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.90

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย สัปดาห์ละ 3 ครั้งๆ ละ 50 นาที โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ขณะทำการทดลอง 4 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ ในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 – 9.30 น. และ 9.40 – 10.30 น. และจะสลับเวลาการสังเกตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย โดยนั่งในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมและได้ยินเสียงชัดเจน ไม่รบกวนการเรียนการสอน ไม่ให้ความสนใจผู้รับการทดลองคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ และไม่ให้เห็นแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ต้องตรงกันอย่างน้อย 4 ใน 5 ครั้ง จึงจะถือว่า การสังเกตนั้นเชื่อถือได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 33) สูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้ต่ำ}}{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้สูง}}$$

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อหาความเชื่อมั่นของการสังเกตทั้ง 3 ระยะ จะต้องได้ความเชื่อมั่นของการสังเกตตั้งแต่ .80 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดลองแบบ ABA (ABA Design) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2536 : 155 – 156) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะดังนี้

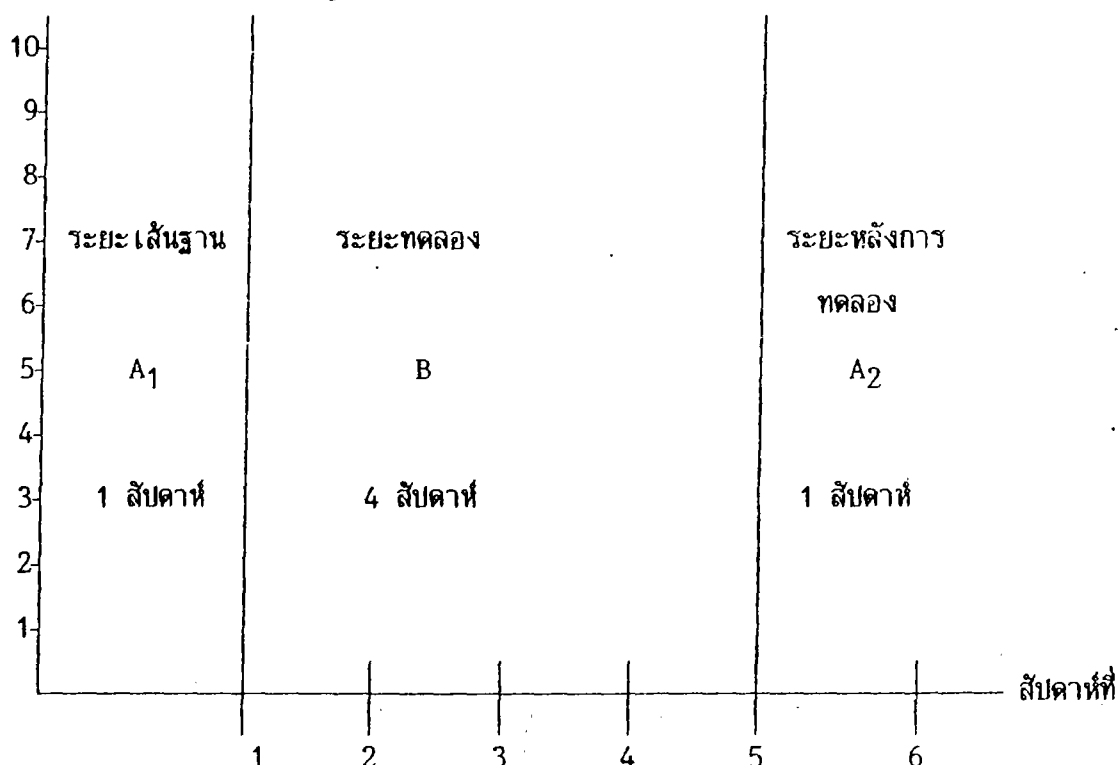
ระยะที่ 1 (A_1) ระยะพื้นฐาน ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในสภาพการเรียนการสอนปกติวิชาภาษาไทย ในระยะพื้นฐานนี้ยังไม่ได้ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลองใช้เวลา 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในระยะนี้กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ เพื่อติดตามผลของการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในสภาพการเรียนการสอนปกติวิชาภาษาไทย

ระยะต่าง ๆ ของการทดลองแบบ ABA Design นี้ แสดงในภาพประกอบ 1

คะแนนของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 1 แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A_1) เริ่มสัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลาทั้งหมด 1 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2540 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 31 กรกฎาคม 2540 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงเรียนวิชาภาษาไทย ในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 – 9.30 น. และ 9.40 – 10.30 น. สลับเวลากันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ

2. ระยะทดลอง (B) เริ่มสัปดาห์ที่ 2 – 5 รวม 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2540 ถึง 29 สิงหาคม 2540 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนเวลา 14.00–14.50 น. ในวันอังคาร พฤหัสบดี และศุกร์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองในช่วงเรียนวิชาภาษาไทยในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 – 9.30 น. และเวลา 9.40 – 10.30 น. ใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 และผู้วิจัยให้แรงเสริมทางสังคมให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน

กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในช่วงเรียนวิชาภาษาไทยในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 – 9.30 น. และเวลา 9.40–10.30 น. ซึ่งสลับเวลากับกลุ่มทดลอง ใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมทางสังคม ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน

3. ระยะหลังการทดลอง (A_2) เริ่มสัปดาห์ที่ 6 รวม 1 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึงวันที่ 4 กันยายน 2540 เพื่อติดตามผลการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

ทั้ง 2 กลุ่ม ในระยะนี้ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในช่วงพักภาษาไทย โดยสลับเวลาการสังเกต ในวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 - 9.30 น. และเวลา 9.40 - 10.30 น. ผู้วิจัยใช้ การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.90 และ 0.92 ตามลำดับ

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึก พฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
3. วัตถุประสงค์ของนักเรียนแต่ละคนเขียนกราฟ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียน ในแต่ละระยะ คือ ระยะพื้นฐาน (ก่อนทดลอง) ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่ามัธยฐาน (Median)
 - 1.2 ค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)
2. สถิติสำหรับทดลองสมมติฐาน
 - 2.1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนภายในกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched Pairs Signed-Ranks Test)

2.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนก่อนและหลังการทดลอง
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney
U Test)

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - \sum R_2$$

เมื่อ U	แทน ค่า สถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบ
n_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มควบคุม
$\sum R_1$	แทน ผลรวมของอันดับข้อมูลจากกลุ่มทดลอง
$\sum R_2$	แทน ผลรวมของอันดับข้อมูลจากกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
Mdn	แทน ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Mdn _{diff}	แทน ค่ามัธยฐานความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
Q.D. _{diff}	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน
T	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกซัน
U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

กลุ่มทดลอง	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	31	1.5	0**
หลังการทดลอง	8	10.5	2.0	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn _{diff}	Q.D. _{diff}	U
กลุ่มทดลอง	8	20.5	1.5	0**
กลุ่มควบคุม	8	12.5	3.0	

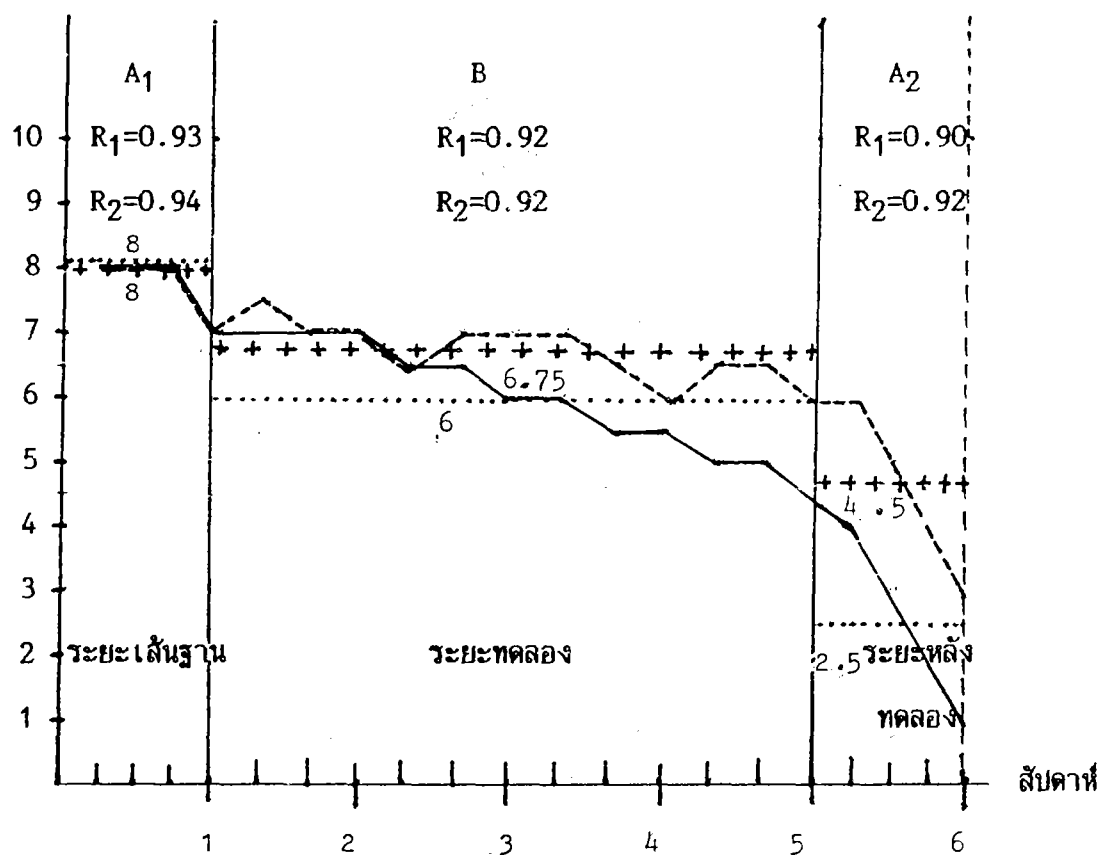
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ผลการวิเคราะห์ของความถี่ของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม ระยะที่ 2 ระยะการทดลองระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ

—————	ค่ามัธยฐานของความถี่พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละสัปดาห์
-----	ค่ามัธยฐานของความถี่พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
.....	ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละช่วง
++++++	ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
R_1	ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลอง
R_2	ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่า ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในระยะเส้นฐานและระยะทดลองลดลงจาก 8.0 เป็น 6.0 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในระยะทดลองลดลงจาก 6.0 เป็น 2.5 ในระยะติดตามผล แสดงว่าวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น

สำหรับกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้น ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนในระยะเส้นฐานพฤติกรรมและระยะทดลองลดลงจาก 8.0 เป็น 6.75 และมัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในระยะทดลองลดลงจาก 6.75 เป็น 4.5 ในระยะติดตามผล แสดงว่า การไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นได้

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของความถี่พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ปรากฏว่า ในระยะเส้นฐาน ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีค่าเท่ากัน ส่วนในระยะทดลองค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มดีขึ้นแตกต่างกันโดยค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองดีขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะหลังการทดลองค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองดีขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้นกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 56 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2540 ที่มีพฤติกรรมในการพูด

หน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเบอร์เซ็นโอสที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออก

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเป็นเวลา 2 สัปดาห์ วันที่ 14 กรกฎาคม ถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2540 จนได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.90

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยฝึกพฤติกรรมแสดงออกแก่นักเรียนกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออก การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ ABA (ABA Design) โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะคือ

2.1 ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะเส้นฐาน เริ่มสัปดาห์ที่ 1 ใช้เวลาทั้งหมด 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในสภาพการเรียนการสอนปกติในช่วงวิชาภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ 28 กรกฎาคม 2540

ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2540 โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 - 9.30 น. และ 9.40 - 10.30 น. สลับเวลากันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การสังเกตใช้การสังเกตแบบ สุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหา สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เท่ากับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน แต่ละคนมาเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2 ระยะทดลอง (B) เริ่มสัปดาห์ที่ 2 - 5 รวม 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2540 ถึง 29 สิงหาคม 2540 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนเวลา 14.00 - 14.50 น. ในวันอังคาร พฤหัสบดี และศุกร์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองในช่วงเรียน วิชาภาษาไทยในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 - 9.30 น. และเวลา 9.40 - 10.30 น. โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึก มาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 และผู้วิจัยนำ คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย สังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมในช่วงเรียนวิชาภาษาไทยในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 8.40 - 9.30 น. และเวลา 9.40-10.30 น. ซึ่งสลับเวลากับ กลุ่มทดลองใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการ บันทึกมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 และผู้วิจัยนำ คะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเขียนกราฟ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

2.3 ระยะหลังการทดลอง (A₂) เริ่มสัปดาห์ที่ 6 รวม 1 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึงวันที่ 4 กันยายน 2540 เพื่อติดตามผลการทดลองในการพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของ

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะนี้ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของทั้ง 2 กลุ่ม ในชั่วโมงภาษาไทย โดยสลับเวลาการสังเกต ในวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ ในช่วงเวลา 8.40 - 9.30 น. และเวลา 9.40 - 10.30 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 0.90 และ 0.92 ตามลำดับ และผู้วิจัยนำคะแนนพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเขียนกราฟ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

3. ภายหลังการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะเส้นฐานและระยะหลังทดลอง มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

3.2 เสนอข้อมูลเป็นกราฟเส้นตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง (ระยะเส้นฐาน) ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched Pairs Signed-Ranks Test)
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann-Whitney U Test)
3. ใช้คะแนนดิบแต่ละกลุ่มเขียนกราฟเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรม การแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนได้ ทั้งนี้ เพราะว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้วิธีการพูดหน้าชั้นเรียน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึก แล้วให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม ในการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยปฏิบัติมา และผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินการฝึก ได้แก่ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้แรงเสริมทางบวก ซึ่งนักเรียนจะได้รับคำชมเชย เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม แต่ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรม ในการพูดหน้าชั้นเรียนยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยจะให้ข้อมูลย้อนกลับและให้คำแนะนำแก่นักเรียน นอกจากนี้ในระหว่างการฝึกนักเรียนมีโอกาสได้วิเคราะห์ที่ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และภูมิใจที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลการศึกษารังนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ วิลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76)

ที่กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก คือ การฝึกความรู้สึกเป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะแบบตรงไปตรงมา จริงใจ และผลของการฝึกทำให้ผู้ที่ได้รับการฝึกสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อารีย์ สีสาลา (2535 : 56) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอสามโก้ จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพพรรณ ไชยสุวรรณ (2537 : 58) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดเหมาะสมขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของบรรจง รุ่งอารีย์ (2538 : 53) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีการอภิปรายกลุ่มดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรายุทธ ทวีลาภ (2539 : 54) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านเคารพธรรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก มีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน
ดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เพราะว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน โดยผู้วิจัยให้คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนกำลังแสดงออกว่าเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร นักเรียนได้สังเกตพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวเองแบบที่เหมาะสมและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกกับตัวเอง และฝึกปฏิบัติตามตัวเองรวมทั้งนักเรียนได้มีโอกาสแสดงบทบาทของการพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด และฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมทั้งด้านภาษา

ท่าทางและภาษากายด้วย ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมจริงในห้องเรียนตลอดจนได้รับการเสริมแรงทางบวก เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมทำให้นักเรียนมีกำลังใจและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปฝึกเพิ่มเติม ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์มากขึ้น และจากการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน กระตือรือร้น และสนใจในการเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกก็สามารถพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนได้ เพราะนักเรียนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและนักเรียนยังได้รับการเสริมแรงทางบวกจากอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาไทย ทำให้นักเรียนรู้สึกพอใจ และภูมิใจในตนเอง จากผลของการกระทำ ดังนั้นนักเรียนจึงมีพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น แต่น้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

*ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลของการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน สามารถพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมแสดงออกให้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำการฝึกพฤติกรรมแสดงออกดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

1.2 ควรมีการติดตามผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในระยะหลังการทดลอง เช่น 1 เดือน, 4 เดือน หรือแต่ละภาคการศึกษา เป็นต้น เพื่อศึกษาความคงทนของการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

1.3 ในการนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปใช้นั้น ผู้ที่จะนำไปใช้ควร
ศึกษาจุดมุ่งหมาย, ลำดับขั้น และวิธีการต่าง ๆ ของการฝึกให้เข้าใจ พร้อมทั้งควรผ่านการฝึกและ
 มีทักษะในการฝึกก่อนนำไปใช้ฝึกพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้า
 ชั้นเรียน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในระดับประถมศึกษาปีที่ 4,5,6 เพื่อเปรียบเทียบว่า วิธีการฝึก
 พฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน มีผลแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรทดลองใช้วิธีการอื่นเพื่อฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน เช่น การใช้
 กิจกรรมกลุ่ม การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม เป็นต้น

2.3 ควรทดลองใช้การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่จะพัฒนาพฤติกรรมด้านอื่น ๆ
 เช่น การปฏิบัติตนต่อเพื่อน การสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ การมีวินัยทางสังคม เป็นต้น ✕

ဘဏ္ဍာရေး

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล. "การพูดเพื่อประสิทธิผล," เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย 201. พิชญ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก, 2521.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. การศึกษานุคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- จันทร์ฉาย พัทธศิริกุล. ผลการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. วาทกรรม. เอกสารคำสอนวิชาภาษาไทย 103. ชลบุรี. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. พูดได้พูดเป็น. กรุงเทพฯ : ก้องหล้า, 2525.
- นพดล จันทร์เพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. อุบลราชธานี : คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2531.
- นิพนธ์ ศศิธร. หลักการพูดต่อชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- บรรจง รุ่งอารีย์. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการอภิปรายกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ อำเภอนหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ประสงค์ ราชณสุข. การพูดเพื่อประสิทธิผล. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- _____. การพูดเพื่อประสิทธิผล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ผดุง อารยะวิญญู. เอกสารคำสอนวิชาศึกษานิเทศ 531 วิธีสอนพูด. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับปรุงพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536
 พรรณราย ทรัพย์ะประภา. "การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก," แนะแนว.

15(76) : 9 - 30 ; สิงหาคม - กันยายน, 2524.

พรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกลุ่มแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ.

ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2532. อัดสำเนา.

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. การฝึกพฤติกรรมกลุ่มแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้า
 ชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุสตาซโพลีเทคนิค จังหวัดชัยนาท.

ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
 อัดสำเนา.

ไพพรรณ ไชยสุวรรณ. ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่
 ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพฯ
 มหานคร. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

ยุพา สุภากุล. การสื่อสาร. โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2521.

ยุพิน กองธรรม. ผลการฝึกพฤติกรรมกลุ่มแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรม
 ความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

หลุย จาปาเทศ. จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

รังสรรค์ เพ็งชู. การฝึกพฤติกรรมกลุ่มแสดงออกกับนักเรียนหญิงวัยรุ่นโดยวิธีจัดการให้คำปรึกษา
 เชิงพฤติกรรม. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

ละเอียด ทุประยูร และคนอื่น ๆ. "การศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช,"
วารสารจิตวิทยาคลินิก. 9(1) : 7 - 8 ; เมษายน 2521.

- วัฒนา พันธุ์เมฆา. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
อัสสาเนา.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : เขียวรีบุค
พับลิชเชอร์, 2528.
- วรรณิ์ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533).
กรุงเทพฯ : ศุภสภา, 2532.
- วิภา มีสวัสดิ์. การศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบในการลดความรู้สึก
กลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต มศว ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัสสาเนา.
- วิไล ไชยปรกรณ์. ผลของการฝึกอบรมพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
ของนักศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. อัสสาเนา.
- วงพิภตร ภูพันธ์ศรี. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2523. อัสสาเนา.
- วรายุทธ ทวีลาภ. การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและการควบคุมตนเอง
ที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านภาวะธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
ชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัสสาเนา.
- สนิท ตั้งทวี. การใช้ภาษาภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.
- สุรจิตต์ แสงอรุณ. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนหัวเลื้อยแจ่มเนียมนิล จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัสสาเนา.

- สุจิตรา พรหมนุชาธิป. พฤติกรรมกล้ำแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. และต่างจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- สำเนียง มณีภาณุจณ์ และสมบัติ จำปาเงิน. หลักการพูด. กรุงเทพฯ : เมติคัมมีเตีย, 2530.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาสิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อัศรา บุญทิพย์. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์, 2525.
- อรรรรณ บิลันธน์ไธวาท. เราจะจัดการกับความกลัวในการสื่อสารหรือการประหม่าเวทีได้อย่างไร. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่องการพูดให้สัมฤทธิ์ผล แผนกวิชาอาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- อัมพร แก้วสุวรรณ. วิชาการพูด. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2522.
- เอี่ยมจิด ตีศรีแก้ว. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและความวิตกกังวลของนักเรียนหญิง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- อารีย์ ลีลา. ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้ำแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อัมมาใจ พุทธนุรัตน์. ผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกายต่อความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสตรียะวัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- Alberti Robert E. and Michael L. Emmons. A Guide to Assertive Living : Your Perfect Right. 4th ed. California ; Sanluis obispo Impact, 1982.

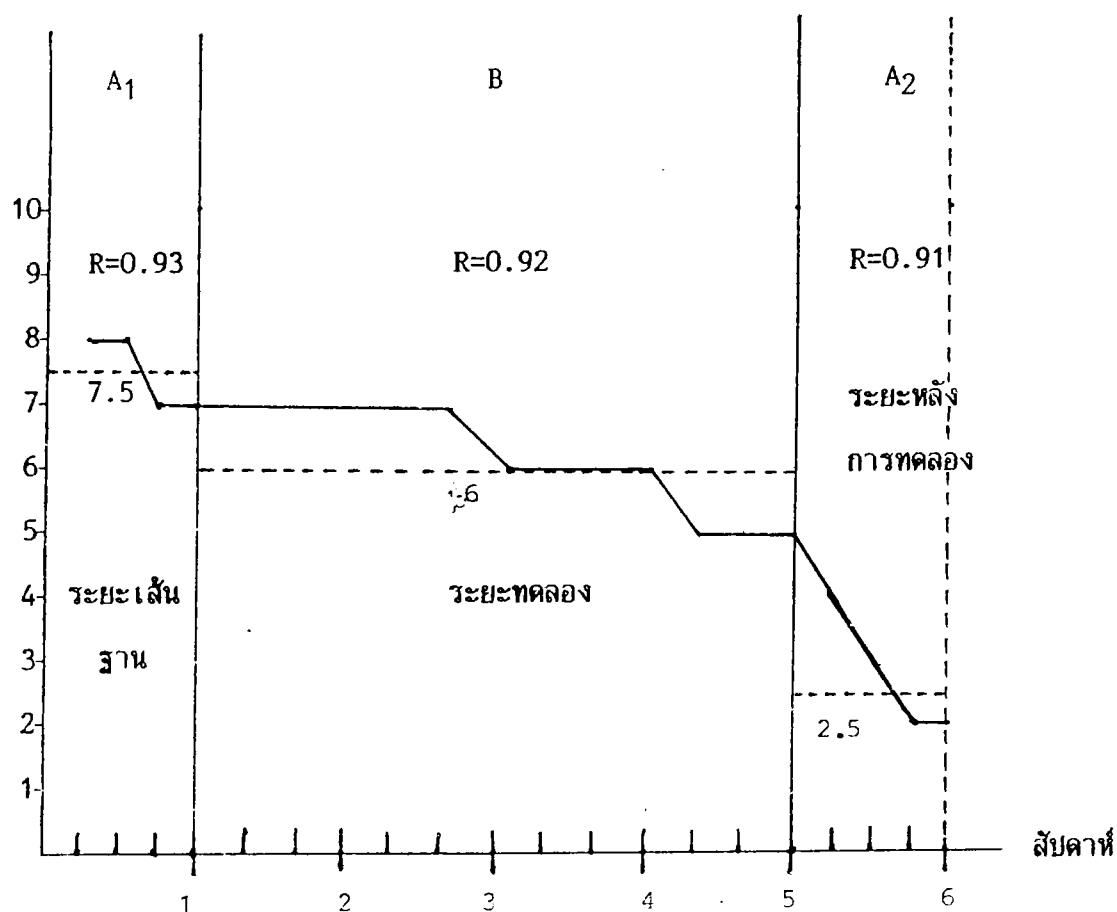
- Bower, Sharon Anthony and Gordon H. Bower. Asseting Yourself : A Practical Guide for Positive Change. Massqachusetts : Addison-Weslly Publishing Company, 1976.
- Fodor, Iris Goldstion. "The Treatment of Communication Problems with Assertiveness Training," in Handbook of Behavioral Interventions : A Clinical Guide. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1980.
- Morris, J. "Fear Reduction Methods" W Helping People Change. F. Kanfer and A. Goldstein ed. New York , Pergamon Press 1975.
- Wilk. Carole and Virginia Coplan. "Assertive Training as Confidence Building Technique," Personnel and Guidance Journal. 55 ; April, 1977.
- Wolpe, Joseph. The Practice of Behavior Therapy. 2nd ed. New York : Pergamon Press, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ
2. ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
3. ตารางเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
4. ตารางเปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
5. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ
6. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลของกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ
7. ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นรายพฤติกรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

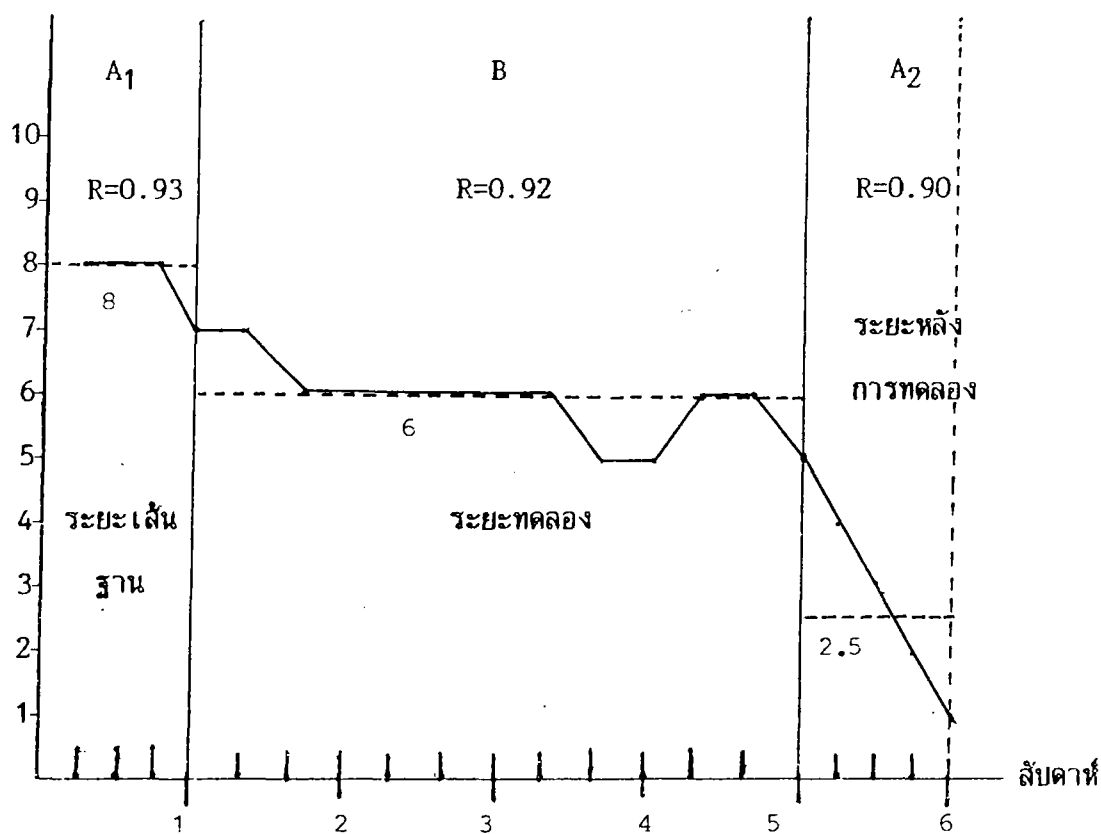
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

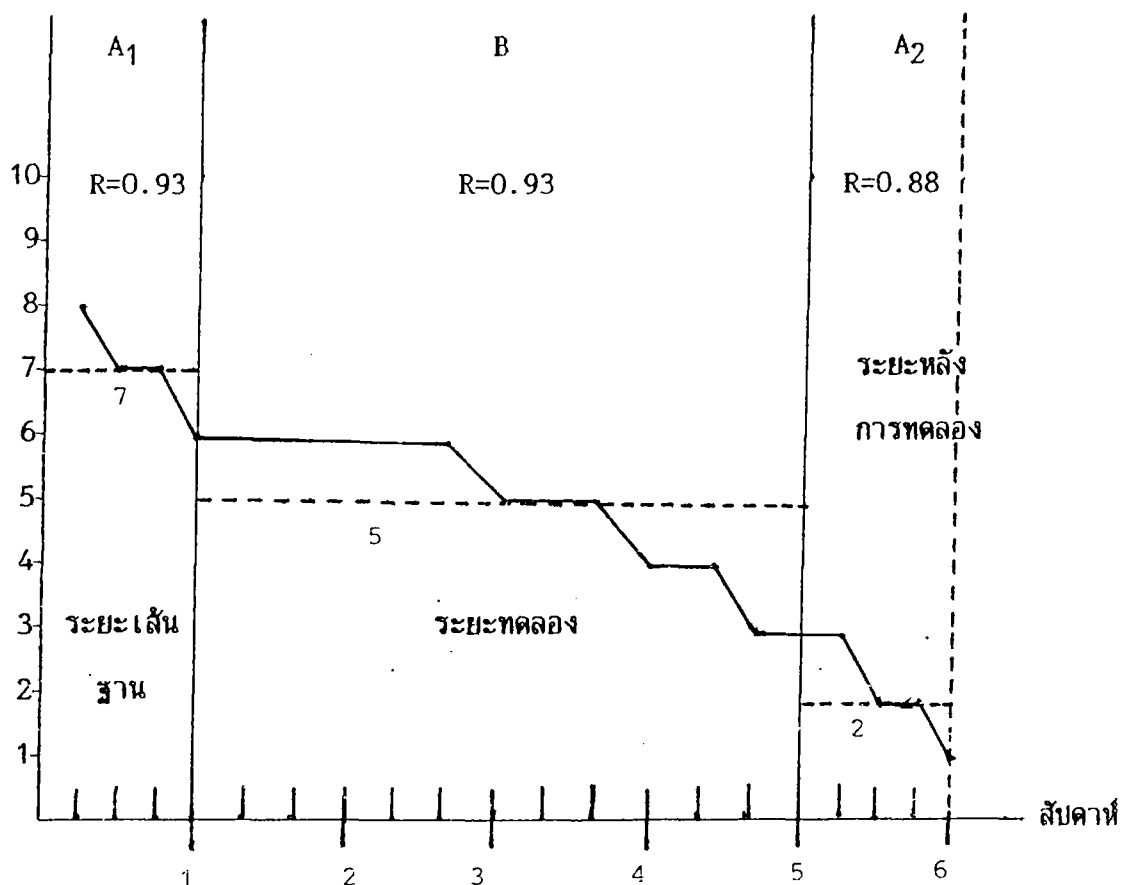
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

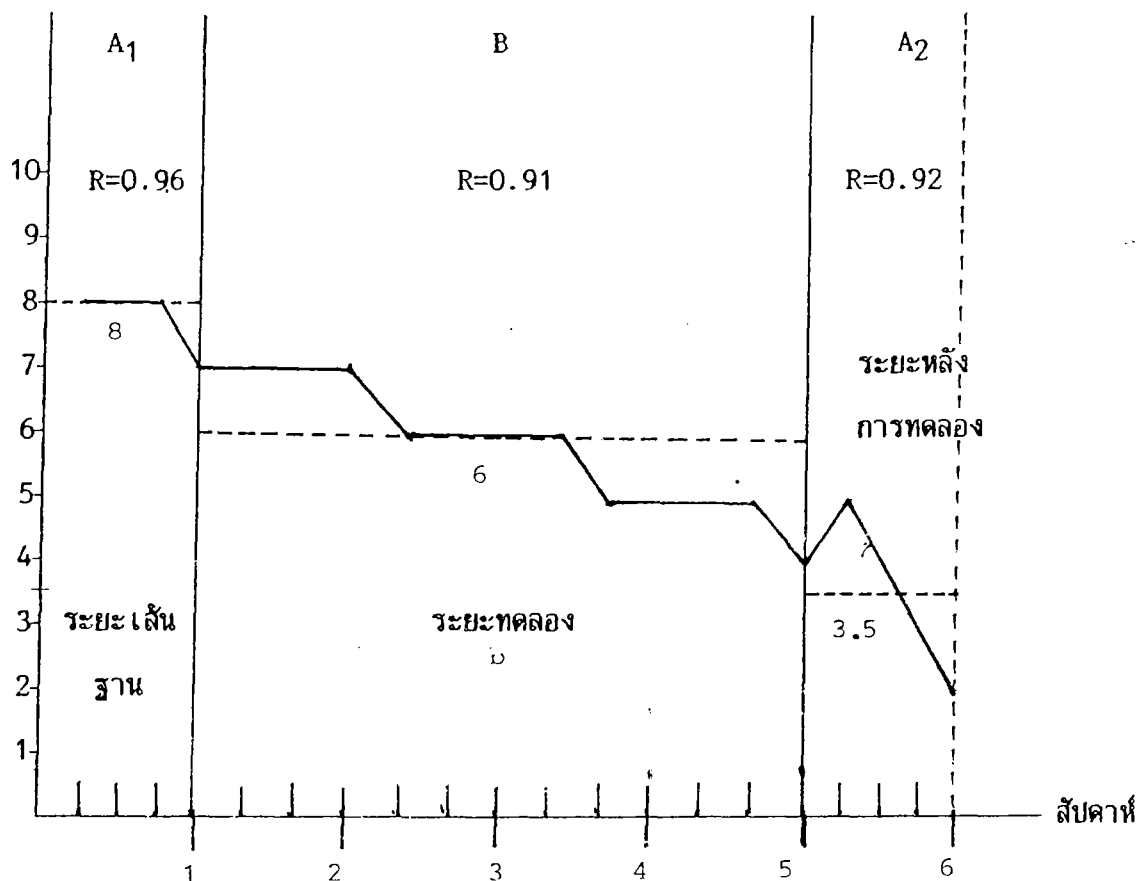
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 5 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

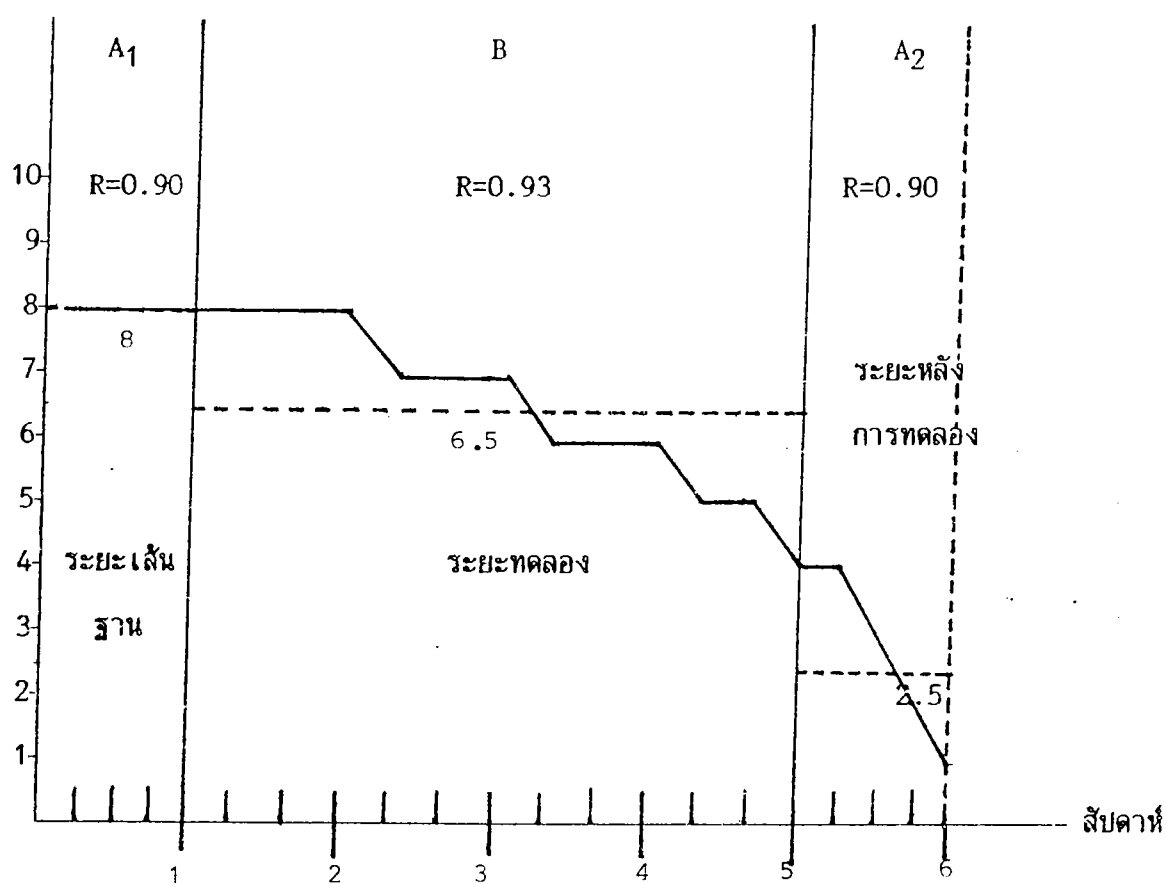
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

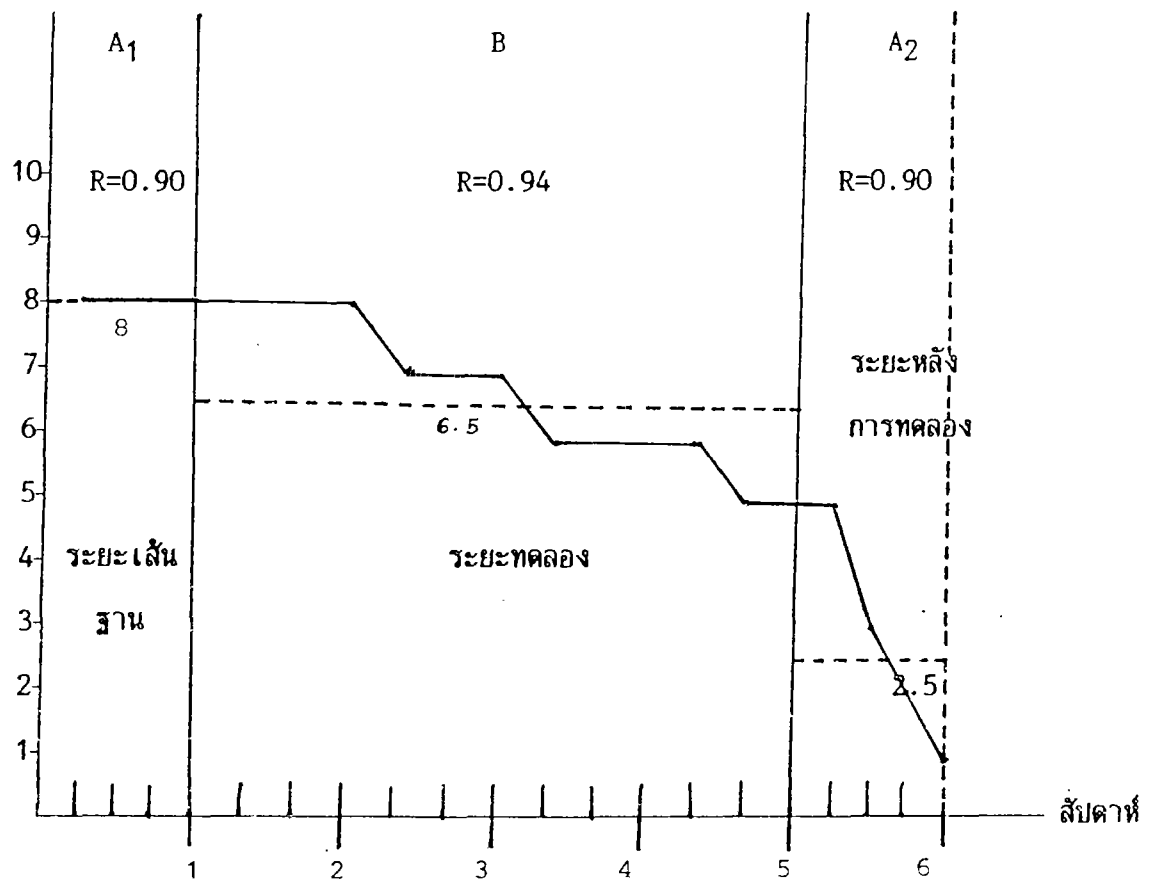
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

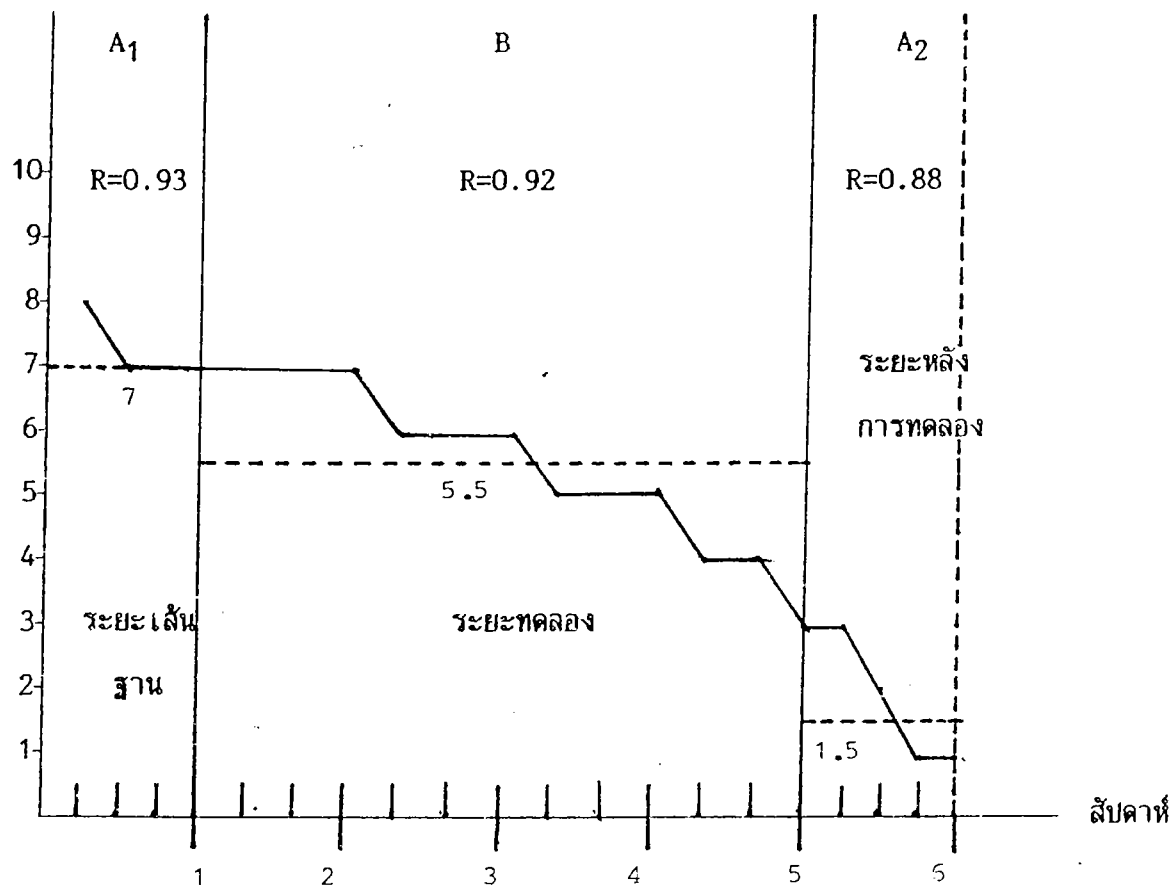
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

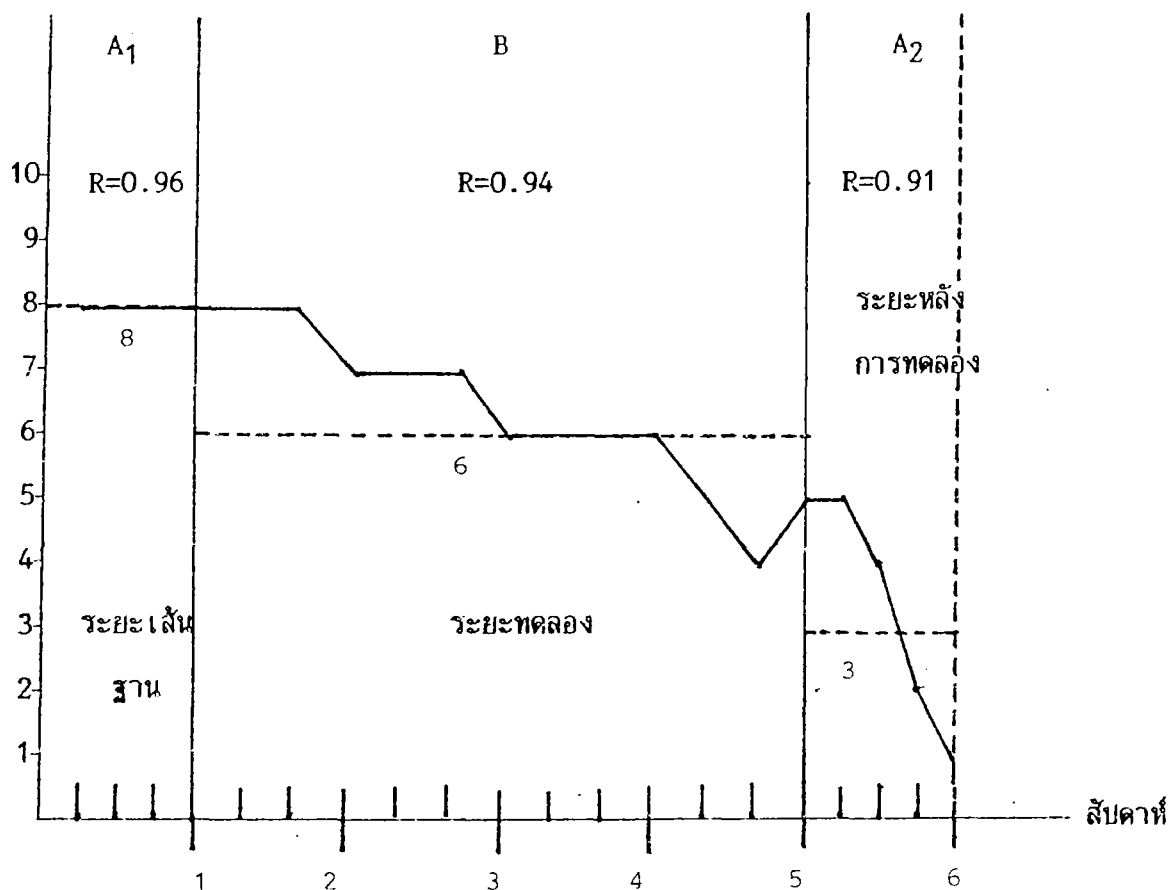
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

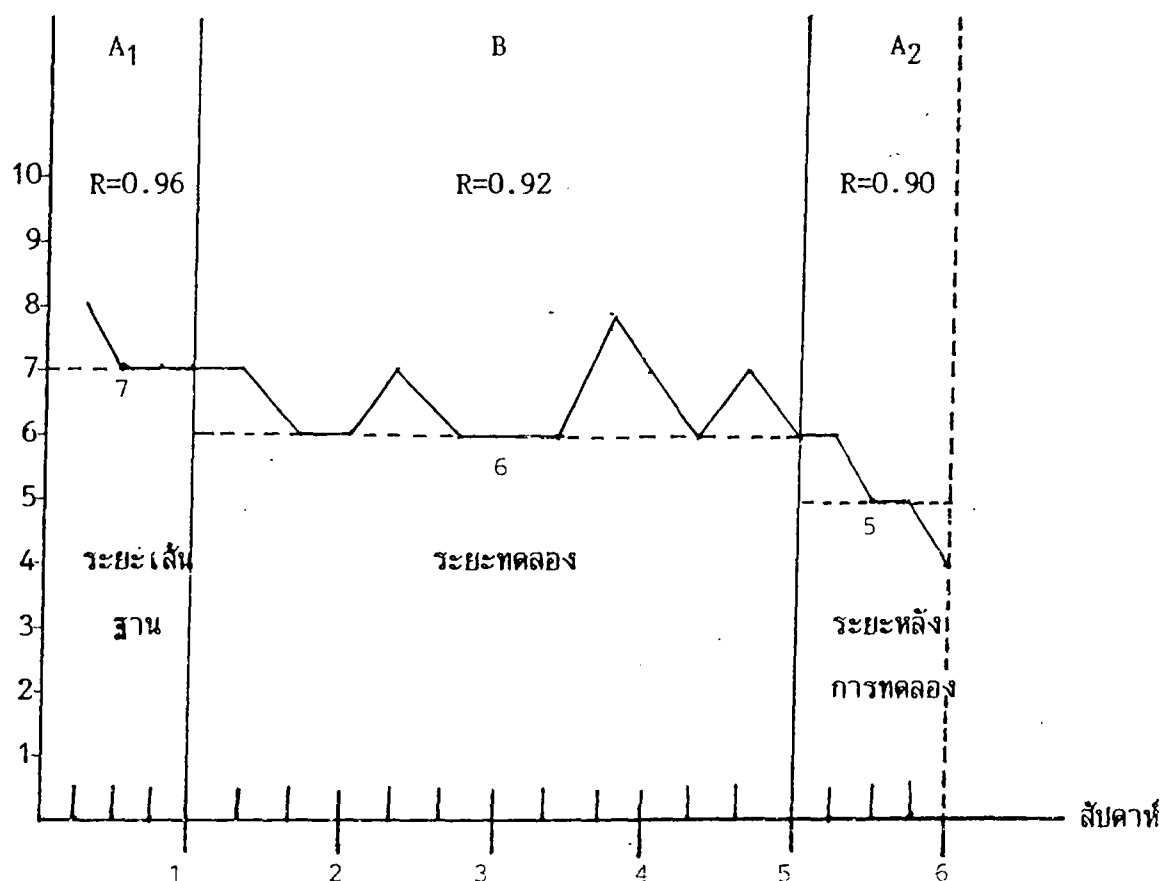
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

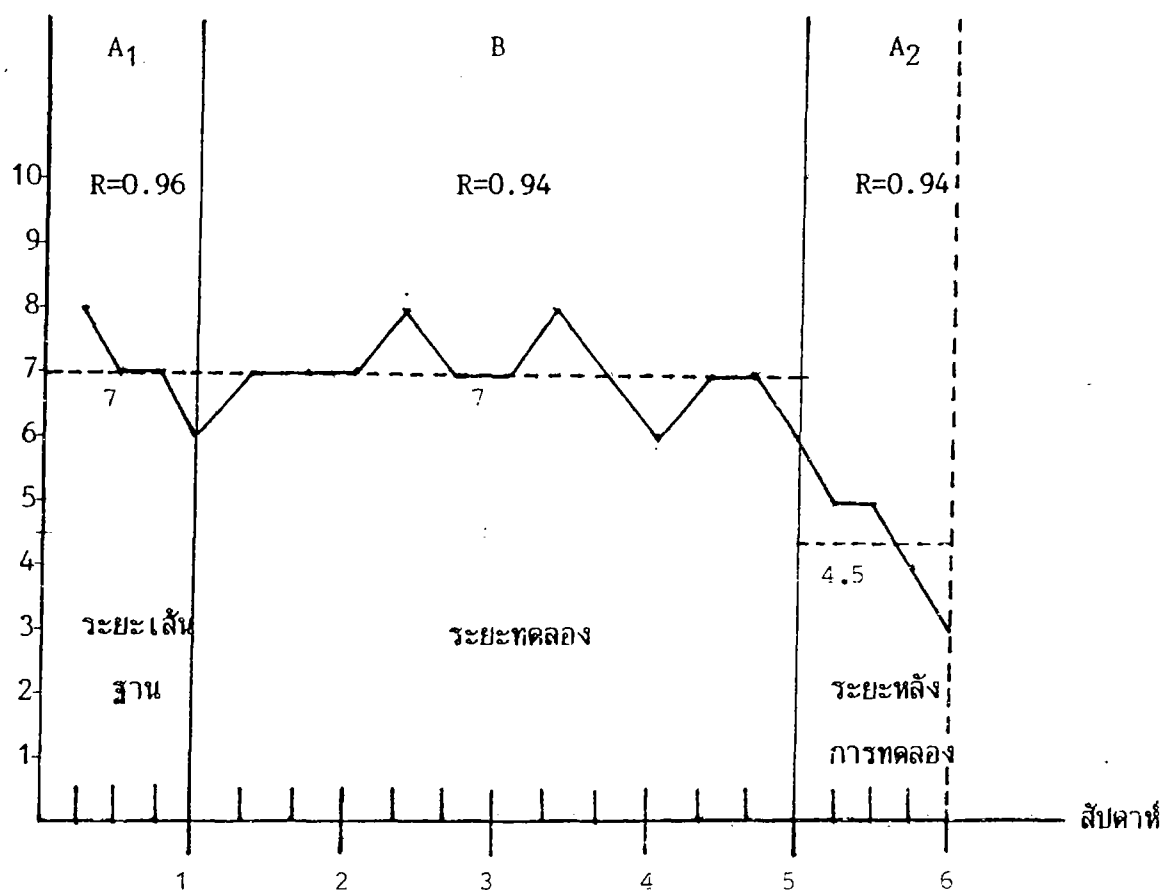
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ที่มาได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

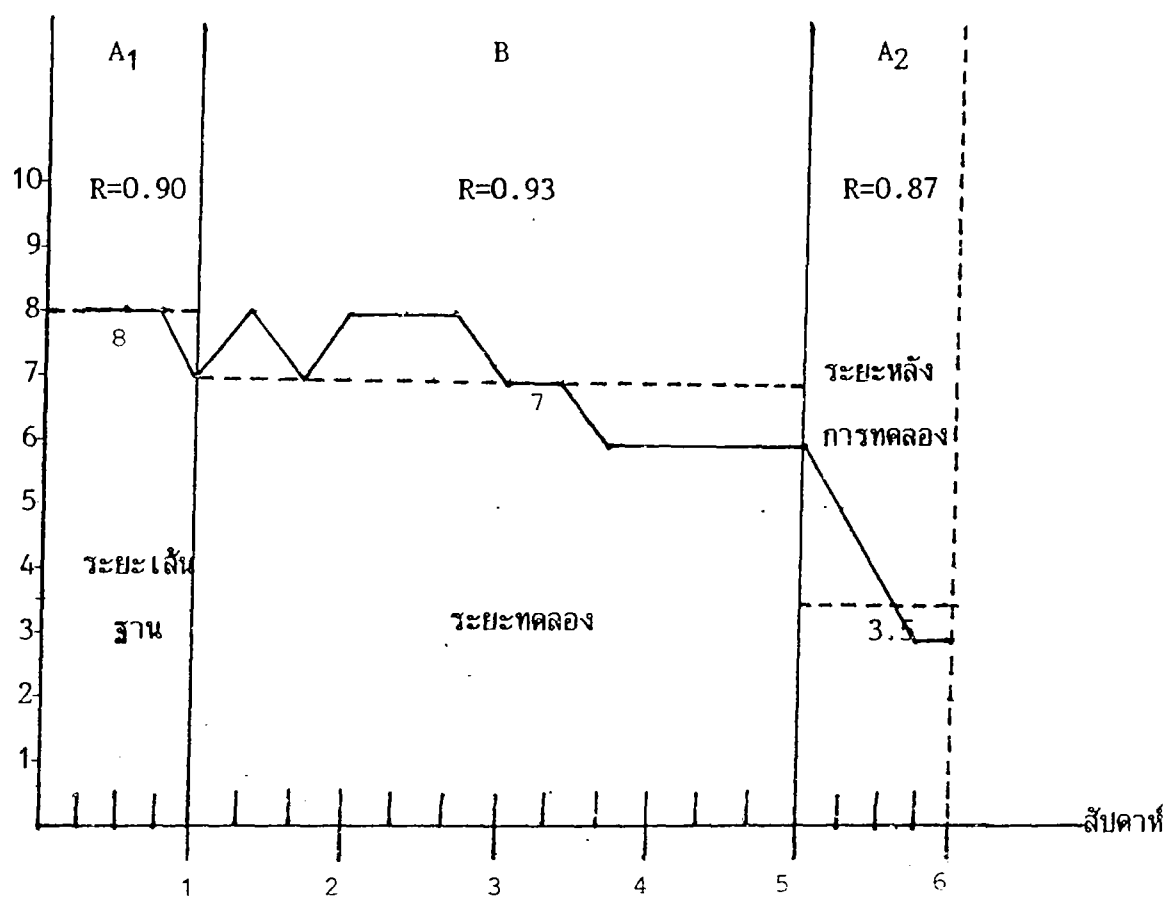
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

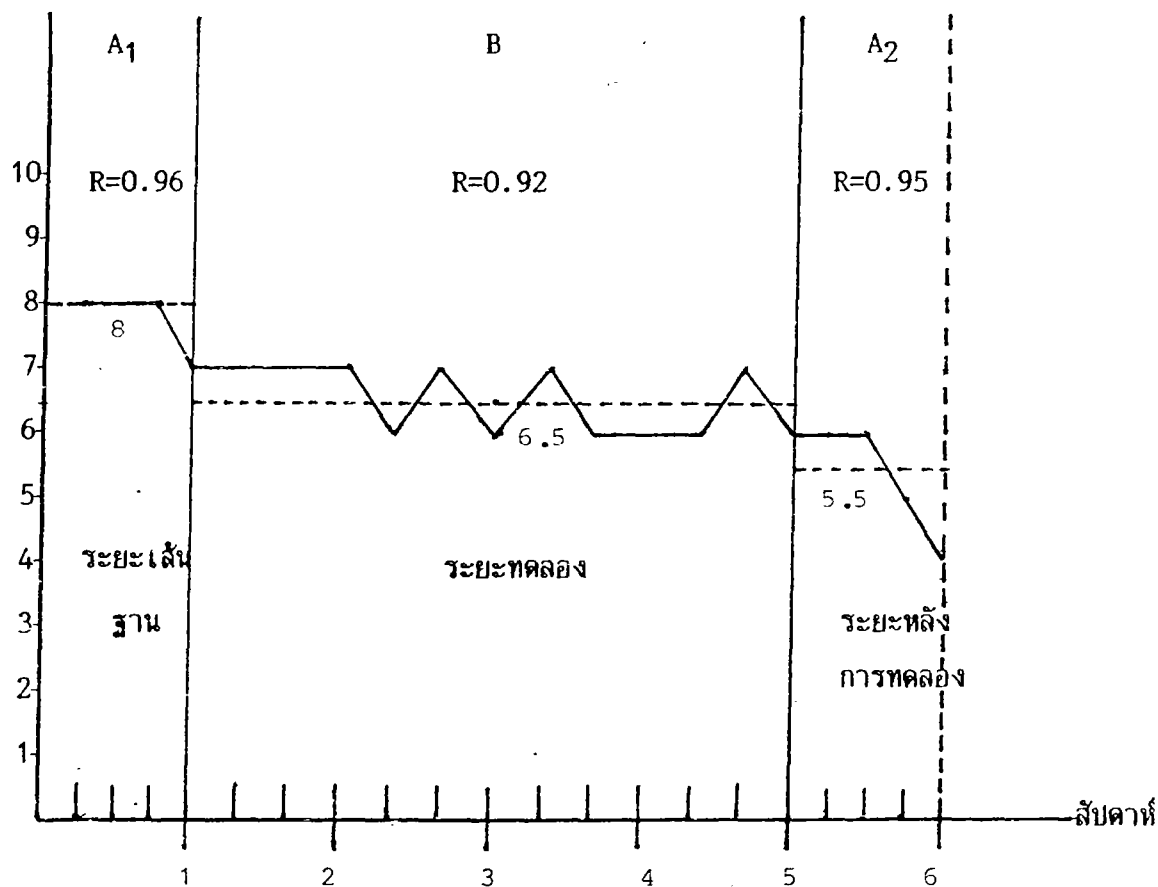
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

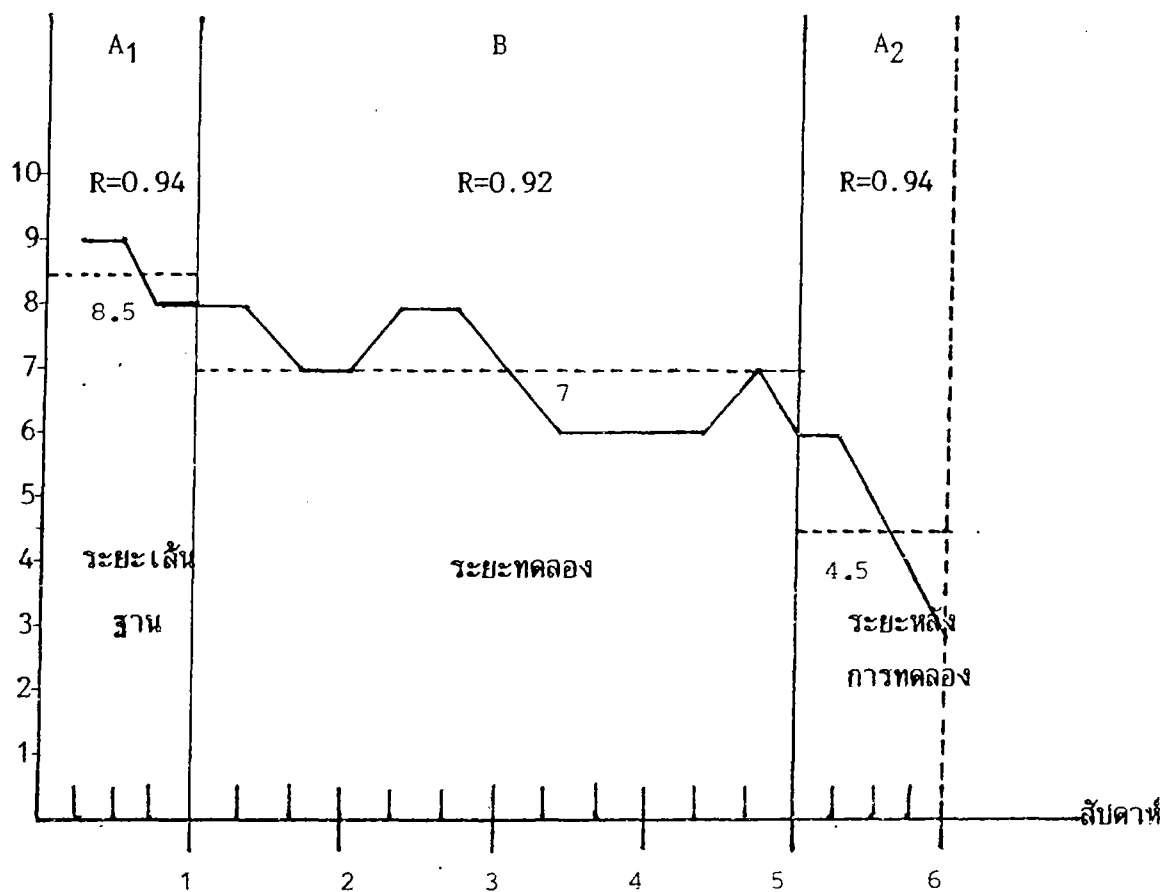
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

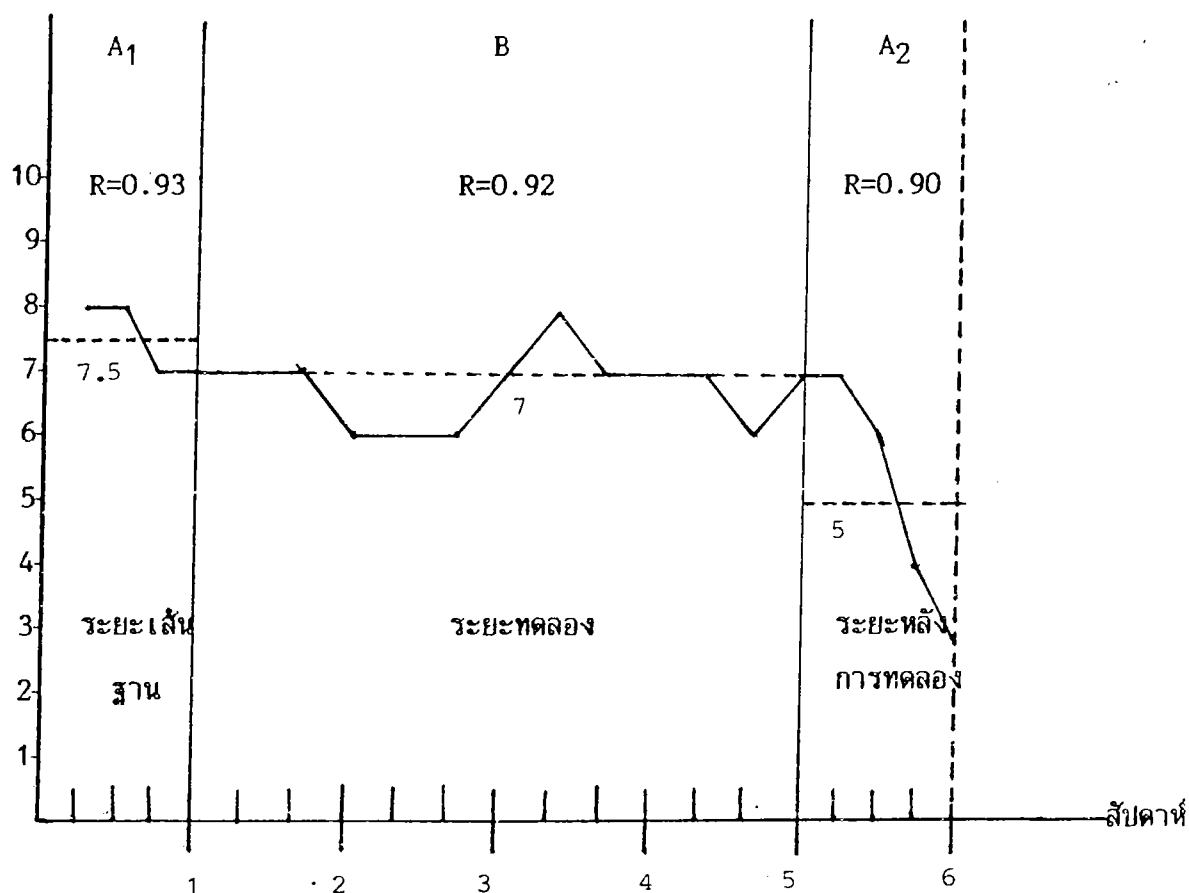
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

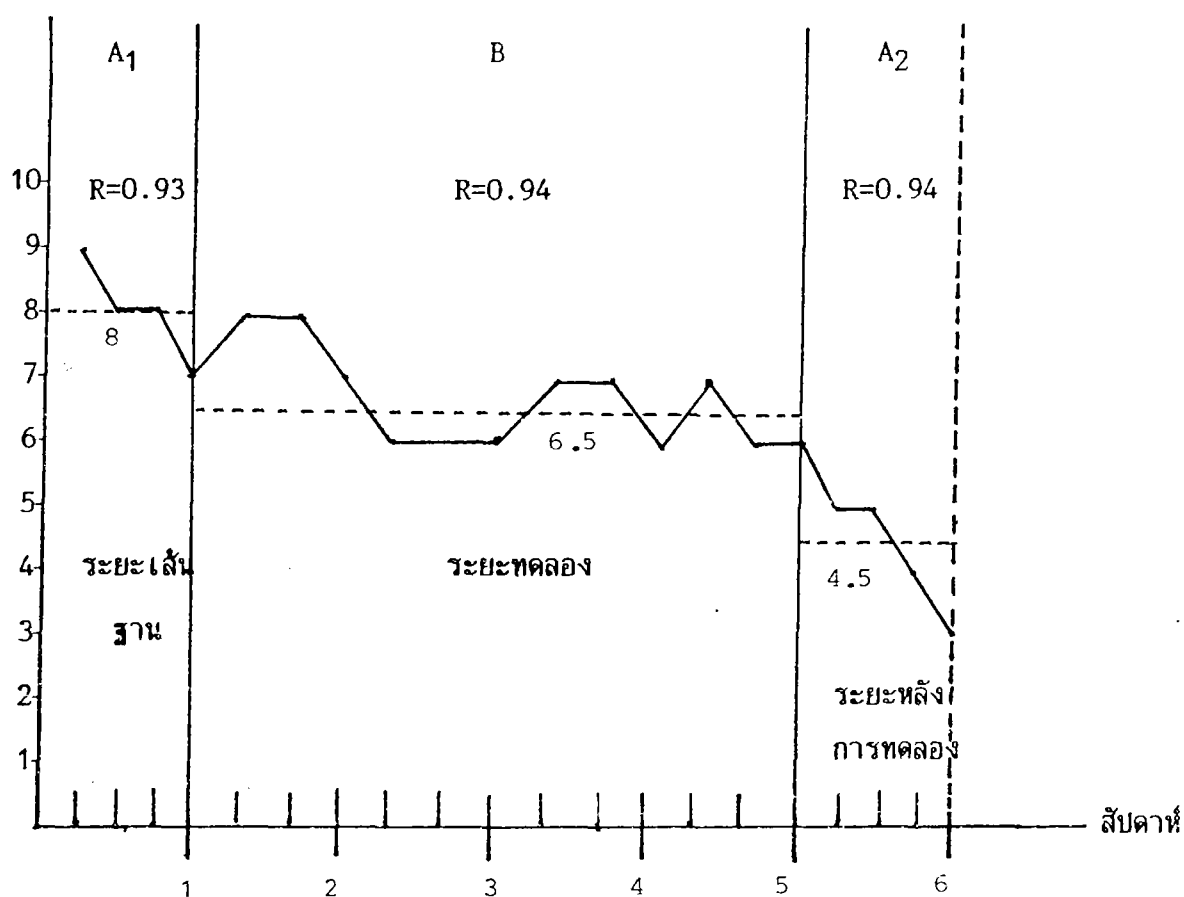
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

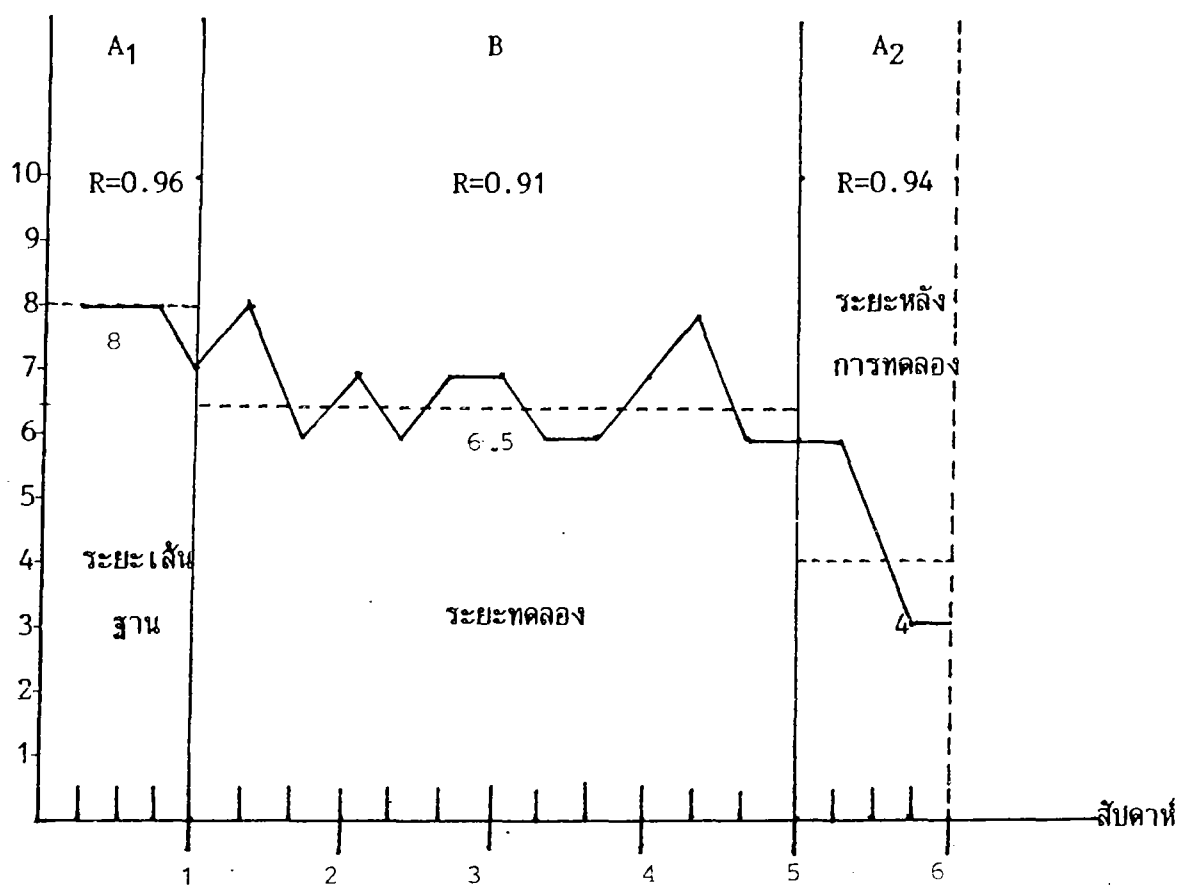
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ที่ไม่ได้รับการฝึก
พฤติกรรมแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละสัปดาห์
- มัธยฐานของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตแต่ละช่วง

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

คนที่	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลอง		ผลต่างของ พฤติกรรม การพูดหน้า ชั้นเรียน	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	11	30	19	2	2 ⁺	0
2	10	31	21	5.5	5.5 ⁺	0
3	8	28	20	3.5	3.5 ⁺	0
4	14	31	17	1	1 ⁺	0
5	10	32	22	7.5	7.5 ⁺	0
6	11	32	21	5.5	5.5 ⁺	0
7	7	29	22	7.5	7.5 ⁺	0
8	12	32	20	3.5	3.5 ⁺	0
Mdn	10.5	31	20.5		$\Sigma R^+ = 36$	$\Sigma R^- = 0$
รวม						
Q.D.	2	1.5	1.5			

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน
และหลังที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

คนที่	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มควบคุม		ผลต่างของ พฤติกรรม การพูดหน้า ชั้นเรียน	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	20	29	9	1	1 ⁺	0
2	17	28	11	4	4 ⁺	0
3	15	32	17	8	8 ⁺	0
4	21	31	10	2.5	2.5 ⁺	0
5	18	34	16	7	7 ⁺	0
6	20	30	10	2.5	2.5 ⁺	0
7	17	32	15	6	6 ⁺	0
8	17	31	14	5	5 ⁺	0
Mdn	17.5	31	12.5		$\Sigma R^+ = 36$	$\Sigma R^- = 0$
รวม						
Q.D.	1.5	1.5	3			

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ตารางแสดงผลต่างของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังจากที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนและที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

คนที่	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	ผลต่าง	อันดับ	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	ผลต่าง	อันดับ
1	11	30	19	10	20	29	9	1
2	10	31	21	13.5	17	28	11	4
3	8	28	20	11.5	15	32	17	8
4	14	31	17	9	21	31	10	2.5
5	10	32	22	15.5	18	34	16	7
6	11	32	21	13.5	20	30	10	2.5
7	7	29	22	15.5	17	32	15	6
8	12	32	20	11.5	17	31	14	5

$$\sum R_1 = 100$$

$$\sum R_2 = 36$$

$$U = 0^{**}$$

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1+1)}{2} - \sum R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_2(n_2+1)}{2} - \sum R_2$$

$$U_1 = (8 \times 8) + \frac{8(8+1)}{2} - 100$$

$$U_2 = (8 \times 8) + \frac{8(8+1)}{2} - 36$$

$$U_1 = 64 + 36 - 100$$

$$U_2 = 64 + 36 - 36$$

$$U_1 = 0$$

$$U_2 = 64$$

ตาราง 6 แสดงความถี่ของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง
ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง
ระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	ลำดับที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ เส้นฐาน (A ₁)	1	1	8	8	8	8	8	8	8	5	8
		2	8	8	7	8	8	8	7	8	8
		3	7	8	7	8	8	8	7	8	8
		4	7	7	6	7	8	8	7	8	7
	มัธยฐาน		7.5	8	7	8	8	8	7	8	8
ระยะ ทดลอง (B)	2	5	7	7	6	7	8	8	7	8	7
		6	7	6	6	7	8	8	7	8	7
		7	7	6	6	7	8	8	7	7	7
		8	7	6	6	6	7	7	6	7	6.5
	3	9	7	6	6	6	7	7	6	7	6.5
		10	6	6	5	6	7	7	6	6	6
		11	6	6	5	6	6	6	5	6	6
		12	6	5	5	5	6	6	5	6	5.5
	4	13	6	5	4	5	6	6	5	6	5.5
		14	5	6	4	5	5	6	4	5	5
		15	5	6	3	5	5	5	4	4	5
		16	5	5	3	4	4	5	3	5	4.5
	มัธยฐาน		6	6	5	6	6.5	6.5	5.5	6	6

ตาราง 6 (ต่อ)

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยมฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ หลัง ทดลอง (A ₂)	6	17	4	4	3	5	4	5	3	5	4
		18	3	3	2	4	3	3	2	4	3
		19	2	2	2	3	2	2	1	2	2
		20	2	1	1	2	1	1	1	1	1
		มัธยมฐาน	2.5	2.5	2	3.5	2.5	2.5	1.5	3	2.5

ตาราง 7 แสดงความถี่ของพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม
ที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะ
ทดลอง ระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	ลำดับที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยฐาน
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ เส้นฐาน (A ₁)	1	1	8	8	8	8	9	8	9	8	8
		2	7	7	8	8	9	8	8	8	8
		3	7	7	8	8	8	7	8	8	8
		4	7	6	7	7	8	7	7	7	7
	มัธยฐาน		7	7	8	8	8.5	7.5	8	8	8
ระยะ ทดลอง (B)	2	5	7	7	8	7	8	7	8	8	7.5
		6	6	7	7	7	7	7	8	6	7
		7	6	7	8	7	7	6	7	7	7
		8	7	8	8	6	8	6	6	6	6.5
	3	9	6	7	8	7	8	6	6	7	7
		10	6	7	7	6	7	7	6	7	7
		11	6	8	7	7	6	8	7	6	7
		12	8	7	6	6	6	7	7	6	6.5
	4	13	7	6	6	6	6	7	6	7	6
		14	6	7	6	6	6	7	7	8	6.5
		15	7	7	6	7	7	6	6	6	6.5
		16	6	6	6	6	6	7	6	6	6
	มัธยฐาน		6	7	7	6.5	7	7	6.5	6.5	6.75

ตาราง 7 (ต่อ)

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่								มัธยม
			1	2	3	4	5	6	7	8	
ระยะ หลัง ทดลอง (A ₂)	6	17	6	5	5	6	6	7	5	6	6
		18	5	5	4	6	5	6	5	5	5
		19	5	4	3	5	4	4	4	3	4
		20	4	3	3	4	3	3	3	3	3
	มัธยม		5	4.5	3.5	5.5	4.5	5	4.5	4	4.5

ตาราง 8 แสดงความถี่ของพฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ
กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมกำพุดหน้าชั้นเรียน	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	ผลต่าง
1. ภาษาท่าทาง			
- มือสั่น	5	20	15
- ไม่สบสายตาคู่ฟังโดยมองไปที่อื่น เช่น มองพื้น มองออกไปนอกห้อง	8	30	22
- กระวนกระวายเดินไปเดินมา	5	23	18
- ออกไปพุดหน้าชั้นเท่าที่ควรจะเป็น	7	20	13
2. ภาษาถ้อยคำ			
- พุดตะกุกตะกัก	8	25	17
- หยุคพุดกลางคัน	9	22	13
- พุดเสียงสั่น	6	20	14
- จังหวะการพุดเร็วเกินไป	8	24	16
- จังหวะการพุดช้าเกินไป	7	19	12
รวม	63	203	140

ตาราง 9 แสดงความถี่ของพฤติกรรมกำพูหน้ำขึ้นเรียนของนักเรียนเป็นรายพฤติกรรมของ
กลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมกำพูหน้ำขึ้นเรียน	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	ผลต่าง
1. ภาษาท่าทาง			
- มือลั่น	8	20	12
- ไม่สบสายตาคู่ฟังโดยมองไปอื่น เช่น มองพื้น มองออกไปนอกห้อง	14	30	16
- กระวนกระวายเดินไปเดินมา	12	23	11
- ออกไปพูหน้ำขึ้นเท่าที่ควรจะเป็น	8	20	12
2. ภาษาถ้อยคำ			
- พุดตะกุกตะกัก	8	28	20
- หยุดพูคกลางคัน	10	25	15
- พุดเสียงลั่น	8	20	12
- จังหวะการพูคเร็วเกินไป	10	22	12
- จังหวะการพูคช้าเกินไป	10	20	10
รวม	88	208	120

ภาคผนวก ข

1. แบบประเมินพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนสำหรับ
ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกาแสดงออก

แบบประเมินพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน

ผู้ประเมิน เป็นอาจารย์สอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่/..

ผู้ถูกประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่/...

คำชี้แจง

พฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษาด้อยคำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่
 - 1.1 มือไม่สั่น
 - 1.2 สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง
 - 1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา
 - 1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น
2. ภาษาด้อยคำ ได้แก่
 - 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - 2.3 พูดเสียงไม่สั่น
 - 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

โปรดกาเครื่องหมาย / เพื่อระบุให้นักพฤติกรรมกาแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนแต่ละคนในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่ สำหรับความหมายของแต่ละด้านมีดังนี้

5	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	มากที่สุด
4	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	มาก
3	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	ปานกลาง
2	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	น้อย
1	หมายถึง	แสดงพฤติกรรม	น้อยที่สุด

แบบประเมินพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ผู้ถูกประเมิน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ .../...

วันที่กรกฎาคม 2540

.....ผู้ประเมิน

พฤติกรรมที่ต้องสังเกต	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
		5	4	3	2	1
1. ภาษาท่าทาง	- มือสั่น - ไม่สบสายตาดูฟังโดยมองไปที่อื่น - เช่น มองพื้น มองออกไปนอกห้อง - กระวนกระวายเดินไปเดินมา - ออกไปพูดหน้าชั้นช้ากว่าที่ควรจะเป็น					
2. ภาษาถ้อยคำ	- พูดตะกุกตะกัก - หยุดพูดกลางคัน - พูดเสียงสั่น - จังหวะการพูดเร็วเกินไป - จังหวะการพูดช้าเกินไป					
รวม						

แบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนสำหรับผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ครั้งที่ ชั้น ป .../...

วิชา วันที่

ผู้สังเกต เวลา

พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ขณะออกไปพูดหน้าชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ภาษาท่าทางและภาษากายคำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาษาท่าทาง ได้แก่
 - 1.1 มือไม่สั่น
 - 1.2 สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปที่อื่น เช่น ไม่มองพื้น ไม่มองออกไปนอกห้อง
 - 1.3 ไม่กระวนกระวายเดินไปเดินมา
 - 1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น
2. ภาษากายคำ ได้แก่
 - 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - 2.3 พูดเสียงไม่สั่น
 - 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

หมายเหตุ การสังเกตใช้เวลา 50 นาที โดยแบ่งสังเกตคนละ 5 นาที มีเกณฑ์การบันทึก ดังนี้

- 1 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน
- 0 หมายถึง นักเรียนไม่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่ ...

วิชา

วันที่ เดือน พ.ศ.

ช่วงเวลา

เวลา

นักเรียน คนที่	เวลา	การพูดหน้าชั้นเรียน									รวม
		ภาษาท่าทาง				ภาษาถ้อยคำ					
		มือ สั่น	ไม่สบ สายตา ผู้ฟัง	กระวน กระวาย	ออกไป พูด ช้ากว่า ที่ควร	พูด ตะกุก ตะกัก	หยุดพูด กลาง คัน	พูด เสียง สั่น	จังหวะ พูดเร็ว เกินไป	จังหวะ พูดช้า เกินไป	
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

หมายเหตุ

1. พูดคนละ 5 นาที

2. จับฉลากในการออกไปพูดหน้าชั้นเรียน

..... ผู้สังเกต

โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

(ใช้ในกลุ่มทดลอง)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ในการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก 3. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองทราบวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการฝึกปฏิบัติการแสดงออกด้านพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน 4. เพื่อเตรียมนักเรียนกลุ่มทดลองให้พร้อมที่จะฝึกการแสดงออกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม 3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน ทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน 4. ผู้วิจัยอธิบายความสำคัญของพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และพฤติกรรมที่นักเรียนจะฝึกดังนี้ 4.1 ภาษาท่าทางได้แก่ 4.1.1 มือไม่สั่น 4.1.2 สบสายตาสู่ผู้ฟัง ไม่มองไปยังจุดใดจุดหนึ่ง 4.1.3 ไม่กระวนกระวาย เดินไปเดินมา 4.1.4 ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนเข้าเท่าที่ควรจะเป็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			4.2 ภาษาถ้อยคำ ได้แก่ 4.2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก 4.2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน 4.2.3 เสียงพูดไม่สั่น 4.2.4 จังหวะการพูด ไม่เร็วเกินไป 4.2.5 จังหวะการพูดไม่ ช้าเกินไป 5. ผู้วิจัยแจ้งให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทราบวิธีการฝึกพฤติกรรมการ แสดงออก และบทบาทหน้าที่ของ นักเรียนที่ต้องปฏิบัติ 6. ผู้วิจัยอธิบายเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียน 7. ผู้วิจัยนัดวันและเวลาที่จะทำการ ทดลองครั้งแรกจนถึงสิ้นสุดการ ทดลอง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	พฤติกรรมกรพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ท่าทาง คือ มือไม่สั่น	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือมือไม่สั่น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว โดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามการฝึกพฤติกรรมกรแสดงออก <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมกรแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือมือไม่สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำและฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งจะเป็น วิธีที่จะช่วยให้นักเรียนมือไม่สั่น <u>ขั้นตอนที่ 2</u> ขั้นแสดง 2.1 การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัย สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ พฤติกรรมแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่นว่ามีความสำคัญอย่างไร 2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับ วิธีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อก่อนที่จะ ออกไปพูดหน้าชั้นเรียน จากนั้นจึง สาธิตให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้ นักเรียนทำตาม 2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการผ่อนคลาย กล้ามเนื้อก่อนที่จะต้องออกไปพูดหน้า ชั้นเรียน <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคการให้ คำแนะนำและฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อก่อนที่จะไปพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพูดกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาท่าทางคือ มือไม้สั่น (เพิ่มเติม)
3	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม้สั่นที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนได้ไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพูดกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม เป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดง พฤติกรรมการแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใด ทางหนึ่งตลอดเวลา เทคนิคที่ใช้ใน การฝึกครั้งนี้ คือเทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคเสริมแรงทางบวก และการให้ การบ้าน มีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับ ตำแหน่งการบังคับสายตา คือ บน --> กลาง ล่าง --> กลาง ขวา --> กลาง ซ้าย --> กลาง ขวาบน--> กลาง ขวาล่าง--> กลาง ซ้ายบน --> กลาง ซ้ายล่าง--> กลาง <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง</u> 2.1 ผู้วิจัยสนทนากับถามนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการ พูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใด ทางหนึ่งตลอดเวลาว่ามีความสำคัญ อย่างไร

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนที่กำหนดไว้ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมองตามตำแหน่งงานแผนที่ 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนวิธีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ 3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียน 3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการฝึกครั้งนี้ จากนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือสบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา เป็นการบ้าน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	พฤติกรรมกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษา ท่าทาง คือ มือไม่สั่นส่ายตาผู้ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาไม่แสดงอาการกระวนกระวาย	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่นส่ายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย	ขั้นที่ 1 ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการเสริมแรงทางบวกและบทบาทสมมติ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ "พฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง</u> ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวายว่ามีความสำคัญอย่างไร ข. ขึ้นเลือกผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง (ถ้าไม่มีผู้อาสาสมัคร ผู้วิจัยใช้วิธีการจับฉลากชื่อนักเรียน) ค. การจัดฉากการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้นักเรียนที่อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม ง. ขึ้นเตรียมการผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติตามที่ตนได้รับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล การแสดง หลังจากการแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์ อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของตนแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เห็นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด ในระหว่างการวิเคราะห์และ อภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้เป็นกรอบ ได้แก่ การฝึกซ้อม พฤติกรรม การให้แรงเสริมทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 4</u> ขั้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตา ผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียน ที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และฝึกซ้อมพฤติกรรมมาให้นักเรียนที่แสดง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 5</u> ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันและสรุปข้อคิดประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือสบสายตาผู้ฟังโดยมือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	พฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียน ช้ากว่าที่ควรจะเป็น	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษา ท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้ง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้ นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดง พฤติกรรม การแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น เทคนิคที่ใช้ในการฝึก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม เทคนิค การเสริมแรงทางบวก และเทคนิค การมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1</u> <u>ชั้นฝึก</u> 1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออก ในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียน ที่เหมาะสม และวิธีการที่จะช่วย ให้มีการแสดงออกในการพูด หน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม 2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูด หน้าชั้นเรียน <u>ขั้นตอนที่ 2</u> <u>ชั้นวิเคราะห์และ</u> <u>อภิปรายผลในการฝึก</u> หลังการฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียน ช่วยกันวิจารณ์เพื่อน ๆ แต่ละคน และผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การ เสริมแรงทางบวกประกอบด้วย

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นฝึก 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทางคือไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น 2. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกภาษาท่าทางคือ มีอ้อมลิ้น สบสายตาผู้ฟังไม่มองใบที่ใดที่หนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการ กระวนกระวายและไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าควรจะเป็น 3. ให้นักเรียนกลับไปฝึกพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางเพิ่มเติมที่บ้าน
6	พฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก	1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามการฝึกพฤติกรรมแสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนกลุ่มทดลองฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ และประโยชน์ที่ได้รับ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมกำหนัดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง "แม่บ้านกับแมว" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมกำหนัดของแม่แบบ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด ในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก และแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่พูดตัวแบบแล้วยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยก็จะให้ฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง และให้การเสริมแรงทางบวกหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมดีขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือ ไม่พูดตะกุกตะกัก เพิ่มเติม
7	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกักที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ที่ไม่หยุดพูดกลางคัน ที่นักเรียนเคยประสบมาพร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนใบฝึกเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องว่าเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ "แม่บ้านกับแมว" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกปฏิบัติการพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบและแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน ส่วนนักเรียนที่เลียนแบบแล้ว ยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งแล้วให้แรงเสริมทางบวกหลังจากนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิค แม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u> 1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการ แสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียน เกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูด กลางคันเพิ่มเติม
8	พฤติกรรมการ พูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษา ถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการ พูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการ แสดงออกพฤติกรรมการพูด หน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น	<u>ขั้นที่ 1</u> <u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงไม่ลั่น

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมาย ให้นักเรียนใบฝึกพฤติกรรม เพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นัก เรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัย ให้ข้อเสนอแนะ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการ แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้าน ภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น เทคนิค ที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ การใช้เทคนิค แม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น ว่ามีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริง เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้น หัวข้อ ที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ "เทคนิค ในการพูดได้อย่างมั่นใจ" โดยใช้เวลา

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ในการพูด 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงพูดไม่สั้นและหากนักเรียนสามารถพูดหน้าชั้นเรียนได้โดยเสียงไม่สั้น ผู้วิจัยให้รางวัลทางบวก <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั้นและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึก พฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้า ชั้นเรียน ด้านภาษาด้วยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่นเป็นการบ้าน
9	พฤติกรรมการ พูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษา ด้วยคำ คือ จังหวะการพูด ไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูด ไม่ช้าเกินไป	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ด้วยคำ คือเสียงพูดไม่สั่นที่ ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียน ไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดง ออกพฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็ว เกินไป จังหวะการพูดไม่ ช้าเกินไป	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ด้านภาษาด้วยคำ คือ จังหวะ การพูดไม่เร็ว จังหวะการพูด ไม่ช้าเกินไป 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้า ชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมาย ให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็น การบ้าน จากนั้นให้นักเรียน ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ บทบาทสมมติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ</u> ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป <u>ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง</u> ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะในการพูดไม่ช้าเกินไปว่ามีความสำคัญอย่างไร

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ข. การเลือกผู้แสดงโดยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง ค. การจัดฉากการแสดงโดยผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติโดยให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้ตรงกับเนื้อเรื่อง ง. ชั้นเตรียมการผู้สังเกตการณ์ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติตามที่ตนได้รับ <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงออก หลังจากการแสดงแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่นับว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นตอนที่ 4</u> <u>ชั้นแสดงเพิ่มเติม</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม <u>ขั้นตอนที่ 5</u> <u>ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปข้อคิดประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>ชั้นที่ 3</u> <u>ชั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	พฤติกรรมกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษา ถ้อยคำ คือ -ไม่พูดตะกุกตะกัก -ไม่หยุดพูดกลางคัน -พูดเสียงไม่สั่น -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำคือ -จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป -จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ - ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงพูดไม่สั่น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนเคยประสบได้แก่ 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน 2.3 เสียงพูดไม่สั่น 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้านให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			- ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงพูดไม่สั้น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือการใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นตอนที่ 1</u> ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากับผู้ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนแสดงออกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมว่าเป็นอย่างใด มีความสำคัญอย่างไร <u>ขั้นตอนที่ 2</u> ขั้นเสนอแม่แบบ 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่องแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ ได้แก่ - ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงพูดไม่สั้น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำ และการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกการแสดงออกโดยเลียนแบบพฤติกรรม การพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม แต่ถ้าคนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งและให้แรงเสริมทางบวก หลังจากให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมขึ้น <u>ขั้นตอนที่ 3</u> ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป 1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
11	พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน	1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ - ไม่พูดตะกุกตะกัก - ไม่หยุดพูดกลางคัน - เสียงพูดไม่สั่น - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง	<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ 1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นฝึก 1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางของสมาชิกแต่ละคนที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูล ย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน 4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำให้ข้อมูล ย้อนกลับและให้การเสริมแรง ทางบวกแก่นักเรียน <u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u> 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุป ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึก พฤติกรรมการแสดงออกในการ พูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่ เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและ ภาษาท่าทางการแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียน 3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึก การพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม 2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษา ถ้อยคำและภาษาท่าทาง 4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น 3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและให้ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งด้านภาษา ถ้อยคำและภาษาท่าทาง 6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไรบ้าง

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			7. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม เพื่อเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้ 8. ผู้วิจัยกล่าวขอใบยินยอมให้นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกเพื่อพัฒนาในการพูดหน้าชั้นเรียน และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรม การแสดงออก

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ครั้งที่ 1 เวลา 50 นาที

เรื่อง บัณฑิตไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติภายในกลุ่ม
3. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ที่ได้จากการเข้ารับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

อุปกรณ์

1. กระดาษสีแดงรูปดอกไม้
2. แผนภูมิประกอบคำบรรยายวัตถุประสงค์
3. แผนภูมิประกอบคำบรรยายเทคนิคการฝึก 7 เทคนิค

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม

โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
- 2.2 ผู้วิจัยแจกชิ้นส่วน "ดอกไม้สีแดง" ให้นักเรียนแต่ละคน
- 2.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่ม ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนของตนเองไปต่อกับเพื่อนคนอื่น

ให้เป็นดอกไม้ดอกเดียวกัน

2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้คู่ของตนแล้ว ให้แต่ละคู่ซักถามในหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 ชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่น

2.4.2 ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร

2.4.3 วิชาที่ชอบเรียน วิชาที่ไม่ชอบเรียน

2.4.4 ชอบทำอะไรเวลาว่าง

2.4.5 อนาคตอยากเป็นอะไร

2.4.6 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมารายงานผล

2.4.7 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากกิจกรรมเกม "เพื่อนใจ"

2.5 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกัน และเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม

3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก และอธิบายเทคนิคที่ใช้ในการฝึก 7 เทคนิค คือ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การให้คำแนะนำ การเสริมแรงทางบวก การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการทำให้ฝึกเป็นการบ้าน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติคือ การร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งให้เต็มที่ และเข้ากลุ่มครบจำนวน 12 ครั้ง

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าฝึกปฏิบัติการแสดงออกในครั้งนี้

การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือมือไม่สั่น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้วโดยทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามการฝึกพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ซึ่งเทคนิคในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคการให้คำแนะนำและฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมือไม่สั่น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

2.1 การส่นเครื่อง โดยผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น ว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน จากนั้นจึงสาธิตให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนทำตาม

2.3 ให้นักเรียนฝึกวิธีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อก่อนที่จะออกไปพูดหน้าชั้นเรียน
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคการให้คำแนะนำ และเทคนิคแม่แบบครั้งนี้ จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจากการใช้วิธีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่จะไปพูดหน้าชั้นเรียน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่นเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 3 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มีอามยิ้มที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนได้ไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการให้คำแนะนำ เทคนิคเสริมแรงทางบวก และการให้การบ้าน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยเตรียมแผนภูมิเกี่ยวกับตำแหน่งการบังคับสายตา คือ

บน	--->	กลาง	ล่าง	--->	กลาง
ซ้าย	--->	กลาง	ขวา	--->	กลาง
ขวาบน	--->	กลาง	ขวาล่าง	--->	กลาง
ซ้ายบน	--->	กลาง	ซ้ายล่าง	--->	กลาง

ขั้นตอนที่ 2 ชั้นแสดง

2.1 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลาว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกมองตามแผนภูมิที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมองตามตำแหน่งในแผนภูมิ

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนวิธีการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

3.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการฝึกครั้งนี้ จากนั้น ผู้วิจัยจึงสรุป

เพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา เป็นการบ้าน

อุปกรณ์ - แผนภูมิการบังคับสายตา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 4 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาดูผู้ฟัง โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น โดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ บทบาทสมมติ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิคการเสริมแรงทางบวก แสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ "พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวายว่ามีความสำคัญอย่างไร

ข. ขั้นเลือกผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง (ถ้าไม่มีผู้อาสาสมัคร ผู้วิจัยใช้วิธีการจับฉลากชื่อนักเรียน)

ค. การจัดฉากการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้นักเรียนที่อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม

ง. ขั้นเตรียมการผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง

จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติตามที่ตนได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

หลังจากการแสดงจบ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของตนเองแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดีและการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่อไปนี้ประกอบ ได้แก่ เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้แรงเสริมทางบวก

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ มือไม่สั่น สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและฝึกซ้อมพฤติกรรมให้แก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันและสรุปข้อคิดประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือมือไม่สั่น สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือสบสายตาสื่อผู้ฟัง โดยมือไม่สั่น สบสายตาสื่อผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่ง ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

อุปกรณ์ 1. เอกสารบทบาทสมมติ

2. กระดาษ

3. ดินสอ

ขั้นตอนตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล 1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ

2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง

สบสายตาดูผู้ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา

ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

สถานการณ์สมมติ

ในช่วงนิมิตวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานที่ตนเองชอบคนละ 1 เรื่อง โดยให้เวลาคนละไม่เกิน 5 นาที โดยเรียงตามลำดับเลขที่ 1 - 10 และครั้งนี้ นักเรียนตั้งแต่เลขที่ 1-8 พูดเสร็จแล้ว และต่อไปเป็นเลขที่ 9 ซึ่งนักเรียนเลขที่ 9 คือเด็กชายนานิก แต่เมื่อเด็กชายนานิก ออกมาเล่านิทาน เด็กชายนานิกจะไม่มองสบตาด้วยเพื่อนคนใดเลย และแสดงอาการกระวนกระวาย ปากลิ้น แกว่งมือไปมา ยืนไม่อยู่กับที่ จนเมื่อเด็กชายนานิก พูดจบเด็กชายกัญจน์จึงแซวว่า เมื่อตะกี้พูดกับกระจกหรือ พูดไปเดินไป เหนื่อยไหม เพื่อนที่อยู่ในห้องก็พากันหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน และเมื่อถึงเลขที่ 10 ซึ่งเป็นเด็กผู้หญิงชื่อ เด็กหญิงกัญญ์ ซึ่งเด็กหญิงกัญญ์ก็ออกมาเล่านิทานได้ดีมาก สบสายตาเพื่อน และไม่มีอาการกระวนกระวายเลย

บทบาทของครู

ในช่วงนิมิตภาษาไทยครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียนโดยออกมาตามลำดับเลขที่ โดยในวันนี้เป็นเลขที่ 1-10

บทบาทของนานิก

สวัสดีครับ ผมชื่อเด็กชายนานิก ผมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันนี้ผมจะออกมาเล่านิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า ซึ่งพฤติกรรมของผมคือ ไม่สบสายตาดูผู้ฟัง จะมองไปอื่นตลอดเวลา และมีอาการกระวนกระวาย

บทบาทของกัญจน์

ผมชื่อ เด็กชายกัญจน์ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผมจะพูดล้อเด็กชายนานิก

บทบาทของกัญญ์

หนูชื่อ เด็กหญิงกัญญ์ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หนูจะออกมาเล่านิทานเรื่อง ซึ่งพฤติกรรมของหนูคือ เวลาพูดจะสบตาผู้ฟัง ไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา และไม่แสดงอาการกระวนกระวาย

ครั้งที่ 5 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น
วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ
 - มือไม่ลั่น
 - สบสายตาคู่ฟังโดยไม่มองไปทางใดทางหนึ่งตลอดเวลา
 - ไม่แสดงอาการกระวนกระวาย
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือ
 - ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็นที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาท่าทาง คือ ไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนช้ากว่าที่ควรจะเป็นเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้ คือ เทคนิคการกำหนดคะแนน เทคนิคการฝึกซ้อมพฤติกรรม เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และเทคนิคการมอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยทบทวนการแสดงออกในการพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม และวิธีการที่จะช่วยให้มีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม
2. ให้นักเรียนออกไปฝึกพูดหน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลในการฝึก

หลังการฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อน ๆ แต่ละคนและผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้การเสริมแรงทางบวกประกอบด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางคือไม่ออกไปพูดหน้าชั้นเรียนซ้ำกว่าที่ควรจะเป็น
2. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการฝึกภาษาท่าทางคือ มือไม่ลั่น สบสายตาผู้ฟังไม่มองไปที่ใดที่หนึ่งตลอดเวลา ไม่แสดงอาการกระวนกระวายและไม่ออกไปพูดหน้าชั้นซ้ำกว่าปกติ
3. ให้นักเรียนกลับไปฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางเพิ่มเติมที่บ้านของตน

อุปกรณ์ แผนภูมิการบังคับสายตา

ขั้นตอนติดตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึกเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

ครั้งที่ 6 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มทดลองฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาท่าทางและประโยชน์ที่ได้รับ
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนทางด้านภาษาถ้อยคำที่ไม่พูดตะกุกตะกัก พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกัก ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่พูดตะกุกตะกักว่าเป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริงเรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ นิทานเรื่อง "แม่บ้านกับแมว" โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมการพูดของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อ
ที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิค การให้คำแนะนำ
และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก และแสดงความคิดเห็น
ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนจะเลียนแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดง
พฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่ดูตัวแบบ แล้วยังแสดงพฤติกรรมที่
ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยก็จะให้ฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง และให้การเสริมแรงทางบวก หลังจาก
ที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียน
เกี่ยวกับภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกัก และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือ
ไม่พูดตะกุกตะกัก เพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนติดตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 7 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่พูดตะกุกตะกัก ที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ ไม่หยุดพูดกลางคัน ที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเป็นการบ้าน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้องว่า เป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริงเรื่องที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ "แม่บ้านกับแมว"

โดยใช้เวลา 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดระหว่างที่นักเรียนอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทดลองฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนตามแบบตัวแบบและแสดงความคิดเห็นความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบ จากนั้นผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือไม่หยุดพูดกลางคัน ส่วนนักเรียนที่เลียนแบบแล้ว ยังแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้ง แล้วให้แรงเสริมทางบวก หลังจากนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก การพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือ ไม่หยุดพูดกลางคัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคันเพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 8 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่ลั่น

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือไม่หยุดพูดกลางคัน

2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงพูดไม่ลั่น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงพูดไม่ลั่น

3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่ลั่น ว่ามีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือเสียงพูดไม่ลั่น หัวข้อที่แม่แบบใช้ในการพูดครั้งนี้คือ "เทคนิคในการพูดได้อย่างมั่นใจ" โดยใช้เวลาในการพูด 5 นาที และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ เสียงพูดไม่สั่นและหากนักเรียนสามารถพูดหน้าชั้นเรียนได้โดยเสียงพูดไม่สั่น ผู้วิจัยให้แรงเสริมทางบวก

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่นและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกพฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำ คือ เสียงพูดไม่สั่นเป็นการบ้าน

อุปกรณ์

แม่แบบจริง

ข้อคิดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่ 9 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือเสียงพูดไม่สั้นที่
ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม

2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ
คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียนของ
นักเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ
คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน จากนั้นให้นักเรียน
ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือ
จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไปเทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือ บทบาทสมมติ
ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างบทบาทสมมติตามสถานการณ์ พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
ด้านภาษาด้วยคำ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การสุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกใน
การพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะในการพูดไม่ช้าเกินไปว่ามีความสำคัญ
อย่างไร

ข. การเลือกผู้แสดงโดยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง

ค. การจัดฉากการแสดงโดยผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ โดยให้นักเรียนอาสาสมัครอ่าน เพื่อจัดฉากให้ตรงกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นตอนเตรียมการผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแสดง

จ. การแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่อาสาสมัคร แสดงบทบาทสมมติตามที่ตนได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

หลังจากการแสดงจบลง ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เป็นผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงแต่ละคนว่ามีความสำคัญอย่างไร โดยไม่เน้นว่าเป็นใคร แสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป โดยผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปข้อคิดประโยชน์ที่ได้จากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน คือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป เพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. กระดาษ
3. ดินสอ

ขั้นตอนตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษากายคำ

จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป และจังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งนางขวัญมงวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งครูกำลังสอนเรื่อง "วิธีการเล่าเรื่อง" ว่าจะต้องประกอบด้วย การเกริ่นนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งหลังจากครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียน 3 คน ออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อทดลองเล่าเรื่องและสรุปอีกครั้งหนึ่ง นักเรียนที่ออกมา 3 คน อาสาออกมาเอง ซึ่งได้แก่ ค.ญ.ปิยนุช ค.ช.ฉัฐพล และค.ญ.วีว เมื่อปิยนุชออกมา ปิยนุชพูดช้าเกินจนเพื่อน ๆ หัวเราะ ส่วนฉัฐพล พอเห็นเพื่อนหัวเราะที่ปิยนุชพูดช้า จึงพูดเร็วจนเพื่อน ๆ ถามว่า "จะรีบไปไหน?" ส่วน ค.ญ.วีว ออกมาพูดคนที่ 3 พูดได้ดีจนเพื่อน ๆ พอใจและปรบมือให้ เพราะมีจังหวะในการพูดที่ไม่เร็วเกินไป และไม่ช้าเกินไป

บทบาทของค.ญ.ปิยนุช

หนูชื่อ ค.ญ.ปิยนุช เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่อง การเล่าเรื่องและหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หนูออกมาพูดหน้าชั้นเรียน แต่พูดช้าเกินไป จึงทำให้เพื่อน ๆ หัวเราะ

บทบาทของ ค.ช.ฉัฐพล

ผมชื่อ ค.ช.ฉัฐพล เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่อง การเล่าเรื่อง และหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ผมออกมาพูดหน้าชั้นเรียน แต่ผมพูดเร็วเกินจนเพื่อน ๆ บ่นว่า "จะรีบไปไหน ฟังไม่รู้เรื่องเลย"

บทบาทของวีว

หนูชื่อ เด็กหญิงวีว เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในชั่วโมงภาษาไทย คุณครูสอนเรื่อง การเล่าเรื่อง และหลังจากที่ครูอธิบายและยกตัวอย่างให้ฟังแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หนูออกมาพูดหน้าชั้นเรียน และจังหวะการพูดไม่เร็วเกินไปและไม่ช้าเกินไป ทำให้เพื่อน ๆ ทุกคนปรบมือให้กำลังใจ

ครั้งที่ 10 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำคือ

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- เสียงพูดไม่สั่น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน ด้านภาษาถ้อยคำคือ จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป และจังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป ที่ผู้วิจัยให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ
 - ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - เสียงพูดไม่สั่น
 - จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำ
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำที่นักเรียนเคยประสบได้แก่
 - 2.1 ไม่พูดตะกุกตะกัก
 - 2.2 ไม่หยุดพูดกลางคัน
 - 2.3 เสียงพูดไม่สั่น
 - 2.4 จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
 - 2.5 จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีแสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษากายได้แก่

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- เสียงพูดไม่สั่น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

เทคนิคที่ใช้ในการฝึกครั้งนี้คือการใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษากายที่นักเรียนแสดงออกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมว่าเป็นอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่องแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษากายได้แก่

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- เสียงพูดไม่สั่น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกัน อภิปราย แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยใช้เทคนิคการให้คำแนะนำและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกการแสดงออกโดยเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของตัวแบบ ผู้วิจัยให้แรงเสริมแก่นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสม แต่ถ้า

คนใดยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมที่เลียนแบบอีกครั้งและให้แรงเสริมทางบวกหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนได้เหมาะสมขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดเห็นจากพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาถ้อยคำและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์ แม่แบบจริง

ขั้นตอนตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกอีกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูการแสดงของแม่แบบจริง
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11 เวลา 50 นาที

เรื่อง พฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อติดตามผลการฝึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านภาษาด้วยคำ คือ

- ไม่พูดตะกุกตะกัก
- ไม่หยุดพูดกลางคัน
- เสียงพูดไม่สั่น
- จังหวะการพูดไม่เร็วเกินไป
- จังหวะการพูดไม่ช้าเกินไป

2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมทั้งภาษาด้วยคำและภาษาท่าทาง

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึก

1. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนฝึกซ้อมพฤติกรรมพูดหน้าชั้นตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาด้วยคำและภาษาท่าทางของสมาชิกแต่ละคนที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน
3. เมื่อเสร็จสิ้นการพูดหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคน

4. ผู้วิจัยให้คำแนะนำให้ข้อมูลย้อนกลับและให้การเสริมแรงทางบวกแก่นักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางในการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน

3. ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนฝึกการพูดหน้าชั้นเรียนเพิ่มเติมที่บ้าน

อุปกรณ์ ใบงานที่แจ้งให้นักเรียนทราบถึงสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้
ขั้นตอนตามผล ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายทำไปฝึกเพิ่มเติม
การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายร่วมกัน

สถานการณ์ที่กำหนด

ให้นักเรียนเล่าถึงบรรยากาศที่นักเรียนได้ไปเที่ยวสวนสยามกับเพื่อน ๆ ในวันที่ทางโรงเรียนจัดให้ไปทัศนศึกษา โดยใช้เวลาคนละ 5 นาที

ครั้งที่ 12 เวลา 50 นาที

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อสรุปผลการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษา

ถ้อยคำและภาษาท่าทาง

4. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนที่นักเรียนเคยประสบมา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น
3. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติมและผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง
6. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้ทำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ใช้ในลักษณะใด มีผลอย่างไรบ้าง
7. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมเพื่อเปิดเผยความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้
8. ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาในการพูดหน้าชั้นเรียน และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

อุปกรณ์ -

การประเมินผล -

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวกรรณิกา เพ็ชรเหลี่ยม
เกิดวันที่	28 มีนาคม 2503
สถานที่เกิด	127 หมู่ 4 ตำบลย่านยาว อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/557 หมู่ 7 หมู่บ้านกรูทอง 4 ซอยสมาคมแพทย์ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตปิงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทร.9467502
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2513	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 โรงเรียนวัดไผ่ล้อม ตำบลย่านยาว อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
พ.ศ.2516	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-7 โรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
พ.ศ.2519	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสวรรคค่อนันต์วิทยาอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
พ.ศ.2521	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนวัดนันทายัพ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ.2525	การศึกษาระดับปริญญาตรี (เอกประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2540	การศึกษาระดับปริญญาโท (เอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

(ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

กรรณิกา เพ็ชรเหลี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก แบบแผนการทดลองการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ ABA (ABA Design) เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลคอกซันและการทดสอบของแมน-วิทนี

✎ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น หลังจากที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ✎

THE EFFECT OF ASSERTIVE TRAINING GROUP FOR DEVELOPING
SPEECH IN FRONT OF CLASSROOM OF PRATHOM SUKSA III
STUDENTS OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY:
PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL
(ELEMENTARY) IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

KANNIKA PECTHLUIM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this experimental research was to study the effect of assertive training group for developing speech in front of Classroom of Prathom Suksa III students of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration school (Elementary) in Bangkok in academic year 1997.

The subjects of sixteen students were randomly selected from Prathom Suksa III students whose speech in front of classroom were lower than rank of twenty-fifth percentile. Then they were randomly selected into the experimental group and the control group, each group consisted of eight students. The experimental group was exposed to the assertive training group while the control group was not exposed to assertive training group. The experimental design was ABA design. The instrument was observational record of speech in front of classroom. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched Pairs Signed-Rank Test and The Mann-Whitney U Test.

The results were as follows:

1. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than before the experiment at .01 level.

2. The students who were exposed to assertive training group got significantly better of speech in front of classroom than the others who were not exposed to assertive training group at .01 level.